

ΕΣΤΙΑ

Παύλος
Π.
Στ.
ΤΟΜΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

1878

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΛΑΥΡΕΙΟΥ
ΑΥΣΩΝ ΑΡΙΘ.

ΑΘΗΝΗΣ

Γραφείον της Έστιας, Όδος Σαβίου, 6

1878

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πέμπτος

Συντακτικὴ ἑταιρεία: Ἐν Ἑλλάδι σφ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ σφ. 20.—(Αὐθόρμητοι ἔρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἑξαέτου ἔτους καὶ εἴς τε ἑξῆς.—Γραφεῖον τῆς Διευκρίσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 8.

16 Ἰανουαρίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΗΤΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΠΕΤΡΟΜΠΗΝ

Ἡ ἀνωτέρω ὑπογραφή τοῦ Πετρόμπη Πανρομιάλη ἐλήφθη ἐξ ἀναφορᾶς τῶν πληρεξουσίων Μάνης πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐθνικὴν συνέλευσιν τῆς 3 Σεπτεμβρίου. Ἦν τῇ ἀναφορᾷ ταύτῃ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Λακωνίας ἐπικαλοῦντο τὸ ἠρωϊκὸν παρελθὸν τῆς χώρας αὐτῶν, ἧς τὸ ἐλευθέρων ἔδαφος «οὐδέποτε ἐμύλωνον ἀνόσιτοι πόδες», τὰς κατὰ τὸ παρελθὸν ἐν αὐτῇ διενεργηθείσας ἀποπειρὰς πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ ἐπὶ τοῦ βασιλείου Καρόλου (τοῦ δαυκὸς τοῦ Νεμούρι), τῆς αὐτοκρατορίας Δικατερίνης καὶ ἐπὶ τοῦ Ναπολέοντος τοῦ Α', καὶ τέλος τῆς γῆς τὸ ἔργον καὶ ἔργον, παρακαλοῦσι τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν νὰ μὴ υποβάλλῃ αὐτὴν εἰς μοραλογίαν. Ἡ αἴτησις αὕτη εἰσηκούσθη, ὡς γνωστὸν, καὶ μέχρι τοῦδε τὰ ὄλιγα προόντα τῆς Μάνης μόνον φέρων ἐξαγωγῆς πληρόνους. Σ. τ. Δ.

Ο ΑΓΓΛΟΣ ΓΑΙΟΚΤΗΜΩΝ

[Ἐκ τῶν τοῦ F. Holtzendorf].

Περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1864 προσκληθεὶς παρὰ τοῦ φίλου μου κ. Waller Ουόλλου μετέβην εἰς Δουβλίνον, ἵνα παρευρεθῶ ἐν τινι ἐπιστημονικῇ συνόδῳ. Καταλληλοτέρα εὐκαιρία ἢ το αἰδύνατον νὰ μοι παρουσιασθῆ, ὅπως ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν πεπειραμένων ἀνδρῶν, μελετήσω τὰ σωφρονιστικὰ, εκπαιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα, ὡς καὶ τὴν ἀγροτικὴν τῆς χώρας κατάστασιν. Διήλθον παράγματι ἐκεῖ ἐν φαιδρότητι καὶ φιλοξενίᾳ ἡμέρας λαμπρᾶς μὲν ἀλλὰ λίαν κοπιώδεις, διότι ἤμην ἠναγκασμένος νὰ παρευρίσκωμαι ἐπὶ ὀλόκληρον ἐβδομάδα, τέσσαρας ὥρας καὶ ἑκάστην, εἰς δημοσίας συναθροίσεις, καὶ νὰ λαμβάνω μέρος εἰς συζητήσεις περὶ ἀγγλικῆς νομοθεσίας, περὶ βιομηχανικῶν καὶ εκπαιδευτικῶν καταστημάτων, περὶ δημοσίας οικονομίας, ὑπὸ τὴν ιδιότητά ξένου ἀγαπητοῦ, εἰς ἃν ἐδίδοτο θέσις διακεκριμένη, καὶ ὅστις ὤφειλεν ἀδιακόπως νὰ ἀποκρίνηται εἰς τὰς περὶ πάσης ἐν γένει τῆς διοργανώσεως τοῦ Πρωσικοῦ κράτους ἀπευθυνόμενας αὐτῷ ἐρωτήσεις. Ἡ ἀδιάκοπος αὕτη ἐργασία, καὶ ἡ ὑπέρημετρος ἐκείνη φιλοξενία ἧς οὐδ' αὐμὸν ἄλλοθι ἀπολαύει τις, ἀπετέλουν εἶον λίαν κοπιώδη, ἔνεκα τοῦ ὁποίου ἤθελεν ἐπαισθητῶς πᾶθαι ἡ ὑγεία μου, ἐὰν μὴ κατέφευγον εἰς τὰ

φυγρὰ καὶ διαυγῆ ὕδατα τοῦ παρὰ τὴν Κίנג-σιον λαμπροῦ κολπίσκου.

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς τῆς Ἰρλανδίας Κόμης τοῦ Cairns, ὁ δήμαρχος τοῦ Δουβλίνου, οἱ ἀνώτεροι πολιτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ κράτους, ὁ λόρδος Hagan, καὶ πλείστοι ἄλλοι ἠμιλλῶντο τίς νὰ προσνεχθῆ εὐγενέστερον πρὸς τὰ ξένα μέλη τῆς συνόδου.—Ἐυκαίριτα δὲ ἐμυκτόν ὄτε μετὰ τοσοῦτους κόπους ἤδυνήθην νὰ καταλίπω τόσον ἐκλεκτὴν καὶ φιλόφρονα κοινωνίαν, ἵνα εὐρὴ ἀνακούφισιν εἰς τὴν ἡμερίαν τῆς Κοιμηματῆ.

Ὅδηγούς εἶχον τὰς ἐξαιτίας περιγραφᾶς τοῦ Ἰρδέμβεργ, καὶ ἀπῆλθον ἀπλήστως τῆς ὁπεί μὲν προσχαρῶς, ὁπεί δὲ μελαγχολικωτάτης καὶ ἄλλοτε μεγαλοπρεπεστάτης φύσεως τῆς Ἰρλανδίας καὶ τῶν παραλίαν τῆς. Περαιτέως τὴν περιήγησίν μου ἀνεχώρησα εἰς Βρίστολ, προτιθέμενος νὰ ἐπισκευθῶ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Gloucester.

Μεταξὺ τῶν ἐν Δουβλίνο ξένων, ἔσχον τὴν τύχην νὰ γνωρίσω τὸν ἰδρυτὴν τοῦ Συλλόγου τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν κ. Lloyd Baker, καὶ ἐφείλκυσα τὴν συμπάθειάν του, διότι παραδόξως πῶς αἱ ἰδέαι του συνεκρίνοντο πρὸς τὰς ὑπ' ἐμοῦ ἐξηγηθείσας περὶ τοῦ συστήματος τῶν σωφρονιστηρίων τῆς Ἰρλανδίας καὶ τῶν περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ποινικοῦ δικαίου θεωριῶν. Παράδοξος τῷ ὄντι συμφωνία ἰδεῶν ἔμαθον δὲ ὅτι ὁ Baker δὲν ἦτο μόνον γνωστὸς μεταξὺ τῶν διαπρεπεστέρων ἀνδρῶν τῆς ἐπαρχίας του, ἀλλ' ὀλοκλήρου τῆς χώρας εἰς ἣν ἀνήκειν. Αὐτὸς ὑπήρξεν ὁ ἰδρύσας τὸν πρῶτον ἐν τῷ νομῷ αὐτοῦ ἐπανορθωτικῶν οἴκων καὶ ὁ συντελέσας εἰς τὴν περὶ τῶν καθιδρυμάτων τούτων νομοθεσίαν, εἰς αὐτὸν δὲ ὤφειλετο καὶ ἡ ἀδιαφιλονέκτητος ἀξία τῆς ἐσπιώσεως τῶν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν νομοθετημάτων. Ἀπὸ πολλοῦ ἔτρεφον ζῶηράν ἐπιθυμίαν νὰ μελετήσω τύπον τινὰ ἀληθοῦς γαιοκτήμονος, ὅστις ἴσχυρος ὦν, νὰ συγκεντρώνῃ ἐν ἑαυτῷ τὸ εἰδικὸν ἐκείνου μέγμα ἀναμορφωτικοῦ πνεύματος καὶ ἐπιμόνου ἀρσώσεως πρὸς τὰ ἀρχαῖα ἔθιμα. Πρὶν δὲ ἀποχωρισθῶμαι, οὗτος ἔπλεξεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του πανηγυρικῶν δυνάμενον νὰ κεντήσῃ τὴν περιέργειαν καὶ τῶν πολλῶ ἐμοῦ ἐναντιοτέρων πρὸς τὰς περιηγήσεις.—Ἀφικόμεν εἰς Hardwick Court, τὴν κατοικίαν τοῦ κ. Baker, περὶ λυγῶν ἀφᾶς, ὥστε μόλις ἤδυνήθην νὰ διακρίνω τὰ περιουκλαύντα

τὸν πλουσιώτατον οἶκον ὅταν ὁμοῦ αἱ πρώται τοῦ ἡλίου ἀκτίνες εἰσχωρήσαν ἐντὸς τοῦ δωματίου μου, ἐξεπλάγην ἐπὶ τῇ κάλλονῃ, διὰ τῆς ὁποίας ἡ φύσις ἐπρόβλεπε τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἐπαρχίας τοῦ Αἰαυέστερ. Ποικιλανθούς καὶ ὠρατοὶ λειμῶνες, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ὑψοῦνται ὑπερήφανοι πετέλαι, καὶ ὑπερμεγέθεις φηγοὶ, ἐφ' ὧν ἀναπαύεται ἡδέως ὁ πλανώμενος σφθαλίς, κυκλοῦνται ὑπὸ τῶν πέριξ λόφων, οὗς λαμπρότατος ἥλιος καθίστησιν ἐξαισιῶς κυανόχρους. Μετὰ τὰς πρώτας δεξιώσεις ὁ κ. Βικκιν ἔσπευσε νὰ με ἀδηγήσῃ εἰς τὸ καπνιστήριον, διότι κατ' αὐτὸν τρία ἦσαν τὰ ἔθνη καὶ χαρακτηριστικὰ παντὸς Γερμανοῦ, τὸ καπνίζειν, τὸ ἄδειν καὶ τὸ ἐξαρνεῖσθαι τὴν Κυριακὴν. Ἀμέσως μετὰ τὸ πρόγευμα ἤθελε νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ σωφρομιστήριον τῆς ἐπαρχίας, ἀλλ' ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ γνωρίσω τὴν οἰκιακὴν διοίκησιν καὶ τὰ οἰκογενειακὰ ἔθιμα. Πρὸς τοῦτο δὲ παρεκάλεσα τὴν οἰκοδέσποιναν, αἰτιολογῶν συγχρόνως τὴν ἀπειρίαν μου περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐξοχικαῖς ἐπαύλεσι τῆς Ἀγγλίας ἐπικρατούντων παρ' Ἀγγλοῖς ἔθιμων, νὰ μοὶ γνωστοποιήσῃ πρὸ πάντων τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς καθήκοντά μου καὶ τὰ δικαιώματά μου. Ἐν ᾧ δὲ περιερχόμεθα τὸν κήπον ἢ οἰκοδέσποινα μοὶ παρέσχε μετὰ ζῴησιν συνάμα καὶ ἀρελείας ὡς ἐξῆς τὴν ζήτηθεισαν ἐξήγησιν.

«Ἀναμφιβόλως ἐπιθυμεῖτε μίαν τοιαύτην περιγραφήν, ὅπως εὐκολώτερον κρίνητε περὶ τῆς ἐπὶ τῶν κοινῶν δραστηριότητος τοῦ συζύγου μου. Θὰ ἀνεγνώσατε ἴσως πολλὰς μυθιστορίας καὶ διηγήματα, ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν γίνεται λόγος περὶ τοῦ καθημερινοῦ βίου, ὡς γενικῶς γνωστοῦ παρ' Ἀγγλοῖς. Τὸ κατ' ἐμὲ θέλω περιγράψῃ τὸν βίον τοῦτον λαμβάνουσα ὡς ὑπόδειγμα τὰς οἰκογενείας, ὧν ἡ παρουσία δὲν εἶναι κατὰ πολὺ ἀνωτέρα τῆς ἡμετέρας. Παρὰ πάσαις ταῖς οἰκογενεαῖς ταύταις πρωτίστη τοῦ οἰκοδεσπότητος ἐργασία εἶναι ἡ ἐφημερία, ἢν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀναγινώσκει πρὸ τῆς ἐνάτης ὥρας, ὅποτε ὁ κώδων προσκαλεῖ πάντας εἰς πρόγευμα. Ἐκεῖ ὀφείλουσι νὰ συνέλθωσιν ἐκτὸς τῆς οἰκογενείας καὶ οἱ ὑπηρεταί, ὡς ἐπίσης καὶ ὅσοι τῶν ξένων εὐαρεστοῦνται, ὅπως παραστῶσιν εἰς τὴν πρωτὴν προσευχὴν, ἣτις συνήθως διαρκεῖ ἐπὶ τέταρτον ὥρας.»

Τὸ οἰκοδεσπότητος τῶν ξένων ἀναμφιβόλως ἀπέβλεπεν ἐμὲ, διότι πρὸ ὀλίγων ὥρων εἶχον πράγματι παραστῆ εἰς τὴν τελετὴν ἐκείνην, μετὰ μεγίστης προσοχῆς, μολοντί ὀλίγον ἐκπεπληγμένος. Εἶχον ἰδῆ πάντας καθήμενους περὶ τὴν ἥδη παρατεθειμένην τράπεζαν, τοῦ οἰκοδεσπότητος δὲ νεύσαντος ἐγονοπέτησαν, καὶ κλίναντες τὰς κεφαλὰς, καὶ καλύψαντες διὰ τῶν χειρῶν καὶ τοῦ μανδηλίου τὸ πρόσωπον ἀπῆντησαν κατὰ τὸ εἰωθὸς εἰς τὴν ὑπ' ἐκείνου

ἀναγινωσκομένην δέησιν. «Ἐὰν διαμείνητε μακρότερον παρ' ἡμῶν, ἐξηκολούθησον ἡ οἰκοδέσποινα, θέλετε ἰδῆ ὅτι τὸ ἀγγλικὸν πρόγευμα εἶναι ἥτρον ἀπλοῦν τοῦ συνήθους παρατιθεμένου ἐν τοῖς ξενοδοχείοις τῆς ἡπείρου. Παρ' ἡμῶν συνίσταται πάντοτε ἐκ καφέ, τῆτος ψυχροῦ καὶ θερμοῦ κρέατος, λευκοῦ καὶ μέλανος ἄρτου, μέλιτος, γλυκύσματος ἐκ πορτοκαλλίων, ὠδῶν ἐνίοτε τηγανιστῶν, σπυρίως ἐξ ἰχθύων, ἀλλὰ πάντοτε ἐκ βραστοῦ χοιρομηρίου ἢ βλαστῶν, χωρὶς νὰ ὑπόκειται εἰς κανένα τύπον, δύναται νὰ λάβῃ καὶ νὰ ἐλλέξῃ ὅ,τι μᾶλλον ἐπιθυμεῖ. Μετὰ τὸ πρόγευμα οἱ ξένοι χωρίζονται ἵνα ἀσχοληθῶσιν ἢ διασκεδάσωσι, κατὰ τὸ δοκοῦν. Ὁ οἰκοδεσπότης ἀποσύρεται εἰς τὸ δωματίον του, ὅπως ὁσὴ διαταγὰς εἰς τὸν ἐπιστάτην τῆς οἰκίας ἐκεῖ ὑποδέχεται τοὺς γείτονας, τοὺς ἀγροτικούς οἰκονόμους, τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν κτημάτων. Ἀμέσως μετὰ ταῦτα ἐπισκέπτεται τὸν σταῦλον, ἐκεῖθεν δὲ μεταβαίνει εἰς τὸ γραφεῖόν του. Οὕτω διέρχεται ἡ πρωία, ἕως οὗ ἡχώρησεν ὁ κώδων εἰς πρόγευμα, συνήθως παρατιθέμενον περὶ τὴν ἐνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν. Τὸ πρόγευμα τοῦτο βεβαίως δὲν φερείται ἐὰν ὑμεῖς βραδύνητε, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ τιμωρία ὑμῶν ἔσται ὅτι τὸ κρέας ἀντιθερμῶ παρατεθήσεται ὑμῖν ψυχρὸν ἢ σιμωμένον ὅτι ἡ τιμωρία αὕτη εἶναι κανονικώτατη πρὸς τὸ κανονικὸν τῆς ὑπηρεσίας.» Ἐρωτήσαντος ἐμοῦ πῶς ἡ οἰκοδέσποινα συνεθίζε νὰ διανύῃ τὸν μεταξὺ τοῦ πρωῖνου καὶ τοῦ μεσημέριου προγεύματος χρόνον, ἡ Κυρία μὲ ἀπεκρίθη «Περὶ τὴν δεκάτην, τουτέστι ἀμέσως μετὰ τὸ πρωῖνον πρόγευμα, ἡ οἰκοδέσποινα ἀπέρχεται τῆς αἰθούσης ἵνα διατάξῃ τὰ τοῦ γεύματος, συμβιβάσῃ τὰς καθ' ἑκάστην ἐγειρομένας μεταξὺ τῶν ὑπηρετῶν ἐριδας, καὶ σκεφθῇ περὶ τῶν τῆς ὑποδοχῆς τῶν ξένων, οἵτινες προσέρχονται πάντοτε κατὰ τὸν φθινόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα. Ἀκολούθως ἀκρατῶνται τὰς πτωχὰς γυναῖκας τῆς συνοικίας, ὅσαι ἔχουσι παράπαν, ἀναφορὰς, αἰτήσεις κτλ., χορηγεῖ δὲ αὐταῖς τὰ ἀναγκαῖα μέσα πρὸς θεραπείαν ἑαυτῶν τε καὶ τῶν ἀσθενῶν βρεφῶν των. Βιδικὴ ἡμῶν φροντίς εἶναι ἡ ἀνατροπὴ τῶν τέκνων. Ἐγὼ μὴ ἔχουσα ἢ ἄβρενα τέκνα, ἔτινα ἐκπαιδεύονται ἐκτὸς τῆς οἰκίας ἐν Ἰνδιῃ, ἔχω πολλῶ ἥτρονα καθήκοντα τῶν λοιπῶν κυριῶν. Δύναμαι ἐν πλήρει ἀνέσει νὰ ἐτοιμάσω τὴν ἀλληλογραφίαν μου, ἢ νὰ συνδιαλέγωμαι ἐν ταῖς αἰθούσαις μετὰ τῶν κυριῶν, ὅς προσκαλῶ ἕως συσκερδῶμεν ἐὰν μετὰ μεσημέριον θὰ μεταβῶμεν εἰς περίπαιτον ἐφ' ἀμάξης, ἐὰν ἐπιπτοι, ἢ πεζοί. Δὲν γινώσκω ἐὰν τὸ συντηρεῖν οἶκον εἶναι τῶρα εὐκρῶτερον ἢ ἄλλοτε· τότε κατασκευάζοντο πολλῶ πλείονα ἐν τῷ οἴκῳ ὁ σάπων, τὰ κηρία καὶ πολλὰ ἄλλα τῶν ἐπιτηδείων. Ἐτι καὶ νῦν ἐν πολλαῖς οἰκίαις συνεθίζουσι νὰ κατασκευάζωσι τὸν ζῦβον, τὴν μηλίτην, καὶ νὰ

πλύνωσι τὰ ἱμάτια. Καὶ ἡμεῖς δὲ ἀκολουθοῦμεν τὴν ἀρχαίαν ταύτην συνήθειαν, μολοντί πολλοὶ οἰκογενεαὶ εὐρίσκουσιν ὠφελιμώτερον νὰ προμηθεύωνται τὸν ζῦβον των ἐξ Αἰσοῦ ἢ Βίσερ. Μετὰ τὸ δεύτερον πρόγευμα ὀφείλετε νὰ διαθέσητε τὰ καθ' ὑμᾶς, εἴτε ἐξερχόμενος εἰς περίπαιτον μετὰ Κυριῶν ἐπιπτοι, ἢ ἐφ' ἀμάξης, εἴτε ἐξασκούμενος εἰς τὴν σκοποβολὴν πιστεύου ὁμοῦ ὅτι πολὺ ὀλίγος καιρὸς θὰ ἐναπολείφῃ ὑμῖν ἐλεύθερος, ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ συνοδεύσητε τὸν σύζυγόν μου εἰς τὰς περὶ τῶν ὑποθέσεων του ἐκδρομὰς του, φοβῶμαι δὲ ὅτι θέλετε ἰδῆ πλείονας ἀλλοτριῶν, κλέπτας καὶ ἐπαίτας ἢ ὄσους σεῖς τε καὶ ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν! Περὶ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς ἐσπέρας λήγει ἡ ἡμέρα σας, διότι τότε ἀκριβῶς ἀναμείνομεν ὑμᾶς ἵνα πῶμεν τὸ τέιον, τοῦθ' ὅπερ συνήθως λαμβάνει χώραν ἐν τῇ αἰθούσῃ. Τὸ τῆς πέμπτης ὥρας τέιον, ὡς συνήθως λέγεται ἐν ταῦθα, εἶναι λίαν πρόσφατος, ἀλλὰ γενικῶς παραδεδομένη ἀνομοτομία. Δὲν εἶναι γεῦμα συνίσταται μόνον ἐκ τῆτου συνοδευομένου με δῆπυρον τι, ἢ μὲ μικρὸν τεμάχιον ἄρτου ἡλεμμένου διὰ βουτύρου. Τὸ θέρος πίνουμεν τὸ τέιον ἐν τῷ κήπῳ. Κατ' ἀπόφασιν τῶν πέριξ οἰκιστῶν Κυριῶν ἡ ὥρα αὕτη ὠρίσθη εἰς ἐπισκέψεις, πολλάκις δ' ἀποτελεῖται πολυἀριθμὸς συναναστροφῆ. Κατὰ τὸν χειμῶνα μετὰ τὸ τέιον οἱ ξένοι ἀποσύρονται εἰς τὰ δωματῖά των ἵνα γράψωσιν, ἀναγνώσωσιν, ἢ ἀναπαυθῶσιν ἐὰν ἦσαν εἰς τὸ κνηγίον. Συνέρχονται δὲ ἐκ νέου εἰς τὸ γεῦμα ὅπερ παρατίθεται περὶ τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμίσειαν, ἢ τὴν ὀγδόην ἐσπερινήν. Ἐν ᾧ ἐν τῇ ἡμέρᾳ γενικῶς πιστεύεται ὅτι τὸν χειμῶνα διέρχεται τις ἀνεπώτερον ἐν ταῖς πόλεσι, παρ' ἡμῶν ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα ὅτι οὗτος διέρχεται εὐαρεστότερον ἐν τῇ ἐξοχῇ, ἐφ' ἣ καὶ λαμβάνομεν πᾶσαν πρόνοιαν, ὅπως ἔχωμεν πάντοτε ξένους εὐθύμους, οἵτινες νὰ εὐχαριστῶνται μετὰ τὸ γεῦμα, νὰ διέρχονται μετ' ἡμῶν τὴν ἐσπέραν παίζοντες whist, ἢ ἄλλο τι. Περὶ τὰς ἐνδεκά, αἱ Κυρία ἀποσύρονται, καὶ οἱ Κύριοι συμπληροῦσι τὴν ἡμέραν ἐν τῷ καπνιστηρίῳ. Καπνίζουσι καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ σφαιριστηρίου, ἐὰν τὸ καπνιστήριον δὲν εἶναι πλησίον τῶν αἰθουσῶν τῆς ὑποδοχῆς. Πολλάκις ἴσως θὰ παρετηρήσατε μετὰ θαυμασμόν, ὅτι αἱ Ἀγγλίδες αἰσθάνονται ἀκατάβλητόν τινα ἀποστροφὴν πρὸς τὸν καπνόν. Λόγος περὶ χορῶν καὶ τοιοῦτων διασκεδάσεων, αἵτινες ἀπασχολοῦσιν ὑμᾶς καθ' ἅπαντα τὸν χειμῶνα, παρ' ἡμῶν δὲν γίνεται. Ὑπὲρ τῆς νεολαίας τῆς ἀγαπῶσης τὸν χορὸν προβλέπει ἡ ἡμετέρα ἐπαρχία. Ἀδύνατον εἶναι νὰ φαντασθῆτε, ὑπέλαβε μετὰ βραχεῖαν διακοπὴν, τὴν ὠραϊότητα χειμερινῆς πρώτας προκειμένου κνηγίου. Μετ' ὁπίσης χαρὰς οἱ πάντες συνέρχονται. Πασάκις παρέστη μετὰ τοῦ συζύγου μου. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλοὶ ἠθικολόγοι μέμφονται τῶν καθ' ἡμᾶς Κυ-

ριῶν, ὅσαι διάγουσι βίον μᾶλλον ἐλεύθερον τοῦ ἐπικρατοῦντος τῶν ἀρχαιοτέρων ἐποχῶν, δυνατὸν δὲ ἡ ἰδέα αὕτη νὰ εἶναι ὀρθή· κατ' ἐμὴν ὁμοῦ κρίσιν τὸ τοιοῦτον σύστημα φέρει ἐν ἑαυτῷ πολλὰ κακά. Καὶ ὑπάρχουσι μὲν Κυρίαί, αἵτινες ἀγαπῶσιν υπερβαλλόντως τὴν ἱππασίαν, ἢ τοὺς μακροὺς περιπάτους, ἢ τὴν ἀλιεῖαν, ἀλλ' εἶναι οὐχ ἥτρον ἀναμφισβήτητον ὅτι αἱ Κυρίαί αὗται ὠφελουσι περισσότερον τὴν κοινωνίαν ἐκείνων αἵτινες οἰκουροῦσιν αἰωνίως μὴ συμμετρουσάσαι ποσῶς τῶν διασκεδάσεων τῶν συζύγων ἢ ἀδελφῶν των. Αἱ τελευταῖαι μετὰ δυσκολίας φέρουσι τὰς κρίσεις ἐκείνας στιγμᾶς, ὧν βρίθει ὁ ἀνθρώπινος βίος.»

Ἀπὸ ἀπλῆς πληροφορίας περὶ τῶν ἀγγλικῶν ἡθῶν, κατηντήσαμεν εἰς ζωηροτάτην ἀπολογία τοῦ ἐν τῇ ἐξοχῇ βίου τῶν Ἀγγλων. Ἀλλ' ἐμὲ κατεῖχε καὶ ἄλλη τις ἰδέα. Μὲ ἠπέλει μετὰ δύο ἡμέρας ἡ Ἀγγλικὴ Κυριακὴ, ἔλεγον δὲ πρὸς τὴν λαλοῦσάν μοι Κυρίαν, ὅτι ὅσον καὶ ἂν προετίμων ὄλων τὸν μὴ Γερμανικῶν χορῶν τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἀγγλίαν, οὐδέποτε ὁμοῦ ἠδυνήθη ἐν ἐξαικειωθῶ μετ' ἄγγλικὸν τρόπον τοῦ τηρεῖν τὴν Κυριακὴν, ἀλλ' ὅτι οὐχ ἥτρον ἐπιθέμεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτῆς, ὑποσχόμενος τυφλὴν ὑπακοὴν ἐπὶ οὐκ ἄμερον.

Ἡ Κυρία μοὶ ἀπεκρίθη «Καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὴν ἰερότητα τῆς Κυριακῆς, ἕκαστος ἄς πράξῃ κατὰ συνείδησιν. Ἡμεῖς ἐπιβάλλομεν μίαν ἡμέραν ἀναπαύσεως. Ἡ ἀναπαυτικὴ δὲ αὕτη ἡμέρα συσφίγγει τὸν μεταξὺ Κυρίου καὶ ὑπηρετῶν δεσμόν. Ὁ Κύριος ὅστις δὲν ἀγαπᾷ νὰ ἀναπαυθῇ τὴν Κυριακὴν, δὲν ἐπιτρέψει οὐδὲ εἰς τοὺς ὑπηρετὰς ν' ἀναπαυθῶσιν. Ἡ περιφρόνησις τῆς Κυριακῆς διαρεῖ τὸν κόσμον εἰς εὐχαριστημένους καὶ δυσχερομένους. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ εὐτυχῇ ὑπηρετῆς τις, ὅταν, ἀφ' οὗ ἐργασθῇ ἐπὶ ἕξ ἡμέρας ἵνα θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας μας, ἀναγκάζεται κατὰ τὴν ἐβδόμην, ἣτις ὠφέλιμα νὰ εἶναι ἡμέρα ἀναπαύσεως, νὰ ἐργασθῇ διπλάσιως ἵνα κολακῶσῃ τὰς ἡμετέρας ἀρέξεις; Τὴν Κυριακὴν πηγαίνομεν δις εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀπειτούμεν δὲ τὸ αὐτὸ καὶ παρὰ τῶν ὑπηρετῶν μας. Πορευόμεθα δὲ εἰς τὴν οὐ μικρὸν ἀπέχουσαν ἐκκλησίαν πεζοί, διότι ἐὰν μεταβαίνομεν ἐφ' ἀμάξης, πῶς θὰ ἀνεπαύετο ὁ ἀμαξήλατης; ἐὰν ἐδίδομεν κατὰ Κυριακὴν μεγάλα γεύματα, ποῦ ἀνάπαυσις διὰ τὸν μάγειρον; ποῦ διὰ τοὺς ἄλλους ὑπηρετὰς; Ὅταν ἡ ἐκκλησία ἀπέχει πολὺ, ὁ γαιολκτῆμων ἔχει συνήθως εἶδος τι λειφορείου, δι' οὗ μεταφέρονται εἰς αὐτὴν πολλοί, ἀντὶ ἐλαχίστου κόσμου. Ὅπου ὑπάρχουσι πολλοὶ ξένοι κατὰ Κυριακὴν, ἀπαραίτητον καὶ τὸ καλὸν γεῦμα. Οὐδέποτε ὁμοῦ θὰ εὐρήτε μακροὺς καταλόγους φαγητῶν. Ἐν roustibeef καὶ ἐν plum pudding, ἰδοὺ τὸ ἐθνικὸν καὶ κοινὸν

γεύμα της Κυριακής εν Άγγλῳ. Καί εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἐν Λονδίῳ τὸ κατὰ τὴν ἀπέναντι ἡπειρον ἐπικρατοῦν σύστημα ὁσημέραι ἐπεκτείνεται, πλὴν ἡμεῖς δὲν θέλομεν παραδεχθῆ αὐτὸ, τούναντιον μάλιστα οφείλομεν νὰ τὸ ἀποφύγωμεν.»

Ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ Λονδίνου, ἠρώτησα κατὰ ποῖαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους συνήθως μετέβαινον ἐκεῖσε. — Ὀλίγον μετὰ τὸ Πάσχα, μοι ἀπεκρίθη.

Ὅσοι τῶν γαιοκτημόνων εἰσι βουλευταί, ἐξηκολούθησαν, ὑποχρεοῦνται νὰ μένωσι συνήθως ἀπὸ Φεβρουαρίου μέχρι Αὐγούστου πρὸ τοῦ Πάσχα ὅμως οὐδέποτε γαιοκτημῶν θέλει ἐνοικίαση οἰκίαν πρὸς χρῆσιν τῆς οἰκογενείας του. Καί βουλευτὴς δὲ ἂν μὴ εἶναι ὁ γαιοκτήμων, προσπαθεῖ πάντοτε νὰ διέλθῃ τὰς ἐξ ἑβδομάδας μετὰ τὸ Πάσχα ἐν Λονδίῳ. Ἄλλως τε καὶ πολιτικῶς ἂν δὲν ἔχῃ ὑποθέσεις, αἱ θυγατέρες αὐτοῦ δὲν τῷ ἐπιτρέπουναι περαιτέρω διαμονὴν ἐν τῇ ἐξοχῇ. Διότι ἐὰν μὲν εἰσι πολλὰ μικραὶ, ἔχουσιν ἀνάγκη τῶν κλητῶν διδασκάλων ἰχνογραφίας καὶ μουσικῆς, ἐὰν μεγάλαί, δέον νὰ τὰς εἰσαγάγῃ εἰς τὰς συναναστρώδας. Ὅταν δὲ μετὰ διαμονὴν ἑβδομάδων τινῶν ἐν Λονδίῳ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὰς ἐξοχὰς μας, εὐρίσκομεν τὰ πάντα ἀνθισμένα. Ἐπιτοτε δὲ ἄρχεται ἡ ἐποχὴ τῶν ἐν τοῖς κήποις ἑορτῶν, αἵτινες διακροῦσιν ἀπὸ τῆς τετάρτης μέχρι τῆς ἑβδόμης μ. μ. ὥρας. Αἱ ἑορταὶ αὐταὶ εἰσι λίαν εὐάρεστοι, ἄτε ἀπηλλαγμέναι πάσης ἐθιμοταξίας. Ἡ νεολαία διασκεδάζει παιζούσα τὰ τοῦ συρμού παιγνίδια. Τὰ συνήθως ἐν χρῆσει ἀναψυκτικὰ εἰσι τὰ παγωτά, αἱ νωπαὶ ἢ ζαχαρωταὶ ὀπώραι, ὁ καφῆς, τὸ τσίον, ὁ οἶνος καὶ τὰ θύπυρα. Κατὰ τὸ φθινόπωρον ὁ πλοῦσιος κτηματίας, ὁ εὐπορος εὐγενὴς, ἀποκαμῶν ἐκ τῆς πολιτικῆς τύρβης, μεταβαίνει εἰς τὰ ἔλη τῆς Σκωτίας πρὸς ἕγραν ἐλάφων, ἀγρίων περιστερῶν, ἢ πρὸς ἀλιεῖαν. Καὶ τὰ μέσα δὲ ἐὰν δὲν τῷ ἐπιτρέπωσι τὴν δαπανηρὰν διασκεδασίαν τῆς ἐνοικίαςεως ἐλάδους ἀγροῦ, οὐχ ἤττον ἀπέρχεται εἰς τὴν Σκωτίαν οἰκογενειακῶς, ὅπως διέλθῃ τὸν Αὐγούστον μῆνα. Ἰπάρχει τι τὸ γοητευθὸν ἅμα καὶ ζωαγονοῦν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρῇ τῶν λόφων ἐκεῖνων. Τὸ κατ' ἐμὲ εὐτυχῇ λογιζομαι ἐμαυτὴν ὁσάκις ἐτοιμάζομαι νὰ συνοδεύσω τὸν σύζυγόν μου εἰς Σκωτίαν.

Ἐν τούτοις εἶχομεν φθάσῃ εἰς τὸν θυρῶνα τῆς Hardwick Court, ὅτε ὁ κώδων προσεκάλει εἰς πρόγευμα.

II

Μετὰ τὸ δεύτερον πρόγευμα, ὁ συνήθως μηδέποτε καπνίζων διακρούσας τῆς ἡμέρας οἰκοδεσπότης ὠδήγησέ με εἰς τὸ μακρὰν κείμενον καπνιστήριόν του. Μοι ἐφάνετο, ὅτι καὶ αὐταὶ τῶν κλειθρῶν αἱ ὀπαὶ ἦσαν πεφραγμέναι, ὅπως μὴ ἐκαίθην ἐξερχόμενος ὁ καπνὸς ἐρεθίσῃ τὸ

νευρικὸν σύστημα τῶν Κυριῶν. Ἐκεῖνος ἐν τούτοις λαθὼν σημειωματάριον, συντάξε τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς ἑβδομάδος, ὅπως ἢ ἔτοιμος ν' ἀποποιήθῃ πᾶσαν γενησομένην αὐτῷ πρόσκλησιν.

Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦτο, ἡ 18 Σεπτεμβρίου προώρισται εἰς συνέλευσιν τῶν ἐφόρων τῶν ἐργασιῶν. Αὕτη, ὁσάκις ὁ οἰκοδεσπότης δὲν ἐταξιδεύει, ἀπησχόλει αὐτὸν δολοκλήρον ἡμέραν ἐκάστης ἑβδομάδος, τὸν ὑπεχρέου δὲ καὶ νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ πρόγευμά του. Ἡ 20 Σεπτεμβρίου Δικαστήριον, ὅπερ ἦδη ὀλίγας παρέχει τὰς ἀσχολίας. Ἀμέσως μετὰ ταῦτα Τριμηνιαία σύνοδος τῶν Εἰρηνοδικῶν. Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἀντικείμενα ἀφορῶντα εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, εἰς τὴν κατασκευὴν νέας γεφυράς, καὶ εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῶν ὁδῶν καὶ ὀχετῶν. Τὴν ἐπιούσαν ἐκδικασίαν τῶν ἐγκληματικῶν πράξεων, αἵτινες τὴν ἑβδομάδα ταύτην δὲν εἶναι ἢ κλοπαί. Ἡ 22 Σεπτεμβρίου ἐπίσκεψις εἰς τὰς φυλακάς καὶ εἰς τὸ φρενοκομεῖον. Ἡ 23, συνεδρίασις περὶ τῶν ληπτῶν μέτρων περὶ καθαρισμοῦ ποταμοῦ. Ἡ 28 Σεπτεμβρίου Κακουργαδικαία, ἐγκλήματα σπουδαιότατα.

— Βλέπετε, μοι εἶπεν ὁ κ. Βακκὼ, ὅτι ἡ ἐργασία μου εἶναι μικρά.

— Μικρὰ, ἀνέραξα; Καὶ μικρὸν πρᾶγμα νομίζετε τὸ θυσιάζειν διωρεὰν τρεῖς ὅλας ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα ὑπὲρ κοινοφελῶν ἔργων;

— Τῷ ὄντι μικρὸν, ἀπεκρίθη μοι ὁ κ. Βακκὼ, ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλου, καὶ ἔδειξέ μοι τὸ σημειωματάριον φίλου του, ἐνθα πρᾶγματι τρεῖς ἡμέραι ἐκάστης ἑβδομάδος ὠρίζοντο ὑπὲρ κοινοφελῶν ἔργων καὶ λίαν ἐκτεταμένης ἀλληλογραφίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Ἀπεφασίσθη νὰ ἐπισκεφθῶμεν κατὰ πρῶτον τὸ ἐπανορθωτικὸν κατὰστημα τῶν νεανιῶν, ὑπερ ἀπειχε μίλιον τῆς Hardwick Court. Ἐύρομεν τὸν διευθυντὴν ἐν μέσῳ νεανιῶν δώδεκα μέχρι δεκατεσσάρων ἐτῶν, αἵτινες ἅμα εἶδον ἡμᾶς κατέβηκαν τὰ ἐργαλεῖά των. Ἀνεστακτον τμημα ἀγροῦ. Ὁ κ. Βακκὼ, χαριστίας αὐτοῦς, ἔνευσε διὰ τοῦ δακτύλου, καὶ διεθύθη δίκην Ἡρωτοψάλτου ἅμα, ὑπερ οἱ πάντες ἐν φαιδρότητι συνέψαλλον. Ἐκείθεν μετέβημεν εἰς τὴν τάξιν, ἐνθα ἐξετάσαντες τοῦς μαθητὰς ἐν ταῖς προκαταρκτικαῖς σπουδαῖς, ἐσημεν ἀφορμὴν νὰ θαυμάσωμεν τὰς εὐστόχους αὐτῶν ἀποκρίσεις. Μετὰ μίαν ὥραν ἡ κηπουρικὴ ἐργασία, διακοπίσα ἐκ τῆς ἡμετέρας ἀφίξεως, ἐπανελήφθη. Ὁ διευθυντὴς συνέστησεν εἰς τοὺς παῖδας ν' ἀναδείξωσιν ἑαυτοῦς ἀξίους τῆς τιμῆς, ἂν περιποίει αὐτοῖς ἡ ἐπίσκεψις ξένων. Ἀνεχωρήσαμεν ἐν μέσῳ ἐνθουσιώδους ζήτησκαυγῆς.

Οἱ πλείστοι τῶν ξένων τῶν ἐπισκεπτομένων τὸ ἐπανορθωτικὸν τοῦτο κατὰστημα, θέλουσιν ἴσως ἐπικρίνῃ τὸ εὐάριθμον τῶν μονῶων οἰκί-

σκῶν, τοῦτο μόνον τὸ σύστημα θεωροῦντες τελεσφόρον πλὴν ἀλλ' ὅμως οἱ τὸν ἐπανορθωτικὸν οἶκον τῆς Hardwick Court ἰδρύσαντες ὑπέλαβον τοῦτο περιττόν, καθ' ὅσον ἀδιακόπως συζῶντες μετὰ νεαρῶν ἐγκληματιῶν, εὐκόλως ἠδύναντο ν' ἀνεύρωσι τοὺς μοχθηροὺς, καὶ δὴ ν' ἀφερώσωσι πᾶσαν αὐτῶν τὴν μέριμναν ὑπὲρ τούτων, ὅπως μεταβάλλωσιν αὐτοὺς εἰς στήριγμα τῶν κατεστήματος, καὶ τοῦτο χωρὶς οὔτε κτλ αὐτοὶ αὐτοὶ νὰ ἐννοήσωσι τὴν εἰς τὰς κλίσεις αὐτῶν ἐπελθούσαν μεταβολήν.

Ὁ κ. Βακκὼ εἶχε δηλώσῃ ἐν Λονδίῳ ὅτι τὸ μονῆρες σύστημα μεγίστην συνεπάγεται ὀφέλειαν, ὁσάκις ἐφαρμόζεται ἅμα τῇ καθεύξει.

Παρατεινόμενος ὁ τοιοῦτος περιορισμὸς ἠδύνατο ν' ἀποβῇ ἢ ἀεὶποτε χείρων προετοιμασία εἰς τὴν δεινὴν πάλιν πρὸς τὴν πραγματικὴν βίον. Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη ἐν Hardwick Court ἐφάνη μοι λίαν ὀφελίμος. Ὅπου δὴποτε ἐπεσεκέφθη παραπλήσια κατὰστήματα, παρετήρησα ὅτι αἱ νέοι, ἀναγκάζόμενοι πάντοτε νὰ ἐξασκῶνται εἰς τὴν βραχυκίαν καὶ ὑποδηματοποιίαν, ἦσαν πειθῆνοι καὶ φιλάθενοι, τὰ δὲ πρόσωπά των ἐστεροῦντο ἐκφράσεως. Ἐνταῦθα τούναντιον εὕρισκον πρόσωπα ἴαυρὰ καὶ ὑγιᾶ, ἐπέσειν δ' ἔτι μᾶλλον ὅτι αἱ ἀγροτικαὶ ἀσχολίαι ἀρμόζουσιν εἰς νεανίας, μᾶλλον ἢ οἰαδῆποτε ἄλλη ἐργασία.

Ἐν Hardwick Court εἰς μόνον μεγαλοκτηματίας ἐδημιούργησαν ὅτι βαθμῶδον ἐπιχειροῦσιν οἱ εὐεργετικοὶ σύλλογοι. Συνεχάρην τῷ Βακκῷ ἐπὶ τῇ εὐτυχῇ ἐκβάσει τοῦ δεκαετοῦς αὐτοῦ ἰδρύματος. Μοι ἀπήντησεν, ὅτι ὁ μὴ ἔχων τὸ θάρρος νὰ ἰδῇ ναυκαγούσαν ἐπιχείρησιν κοινοφελῆ, οὐδέποτε ὀφείλει νὰ ἐπιχειρήσῃ τι. Προδίδει χιρακτῆρος ἀσθένειαν ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἐλέγῃ πᾶσαν ἑαυτοῦ ἐπιχείρησιν εὐδοκίμουσαν. Αἱ ἀπαρχαὶ τῆς ἡμετέρας ἐπιχειρήσεως, προσέθηκε, παρεῖχον μικρὰς τὰς ἐλπίδας.

Εἶχον ἤδη γίνῃ διάφοροι ἀπάπειροι, ὅτε ὁ Ἐδουάρδος Βρῆτον, πλοίαρχος τοῦ Β. ναυτικοῦ ἐν ἀποστρατεῖα, ὄλις συγκεκινημένος ἐκ τῆς Ολιβερῆς θέσεως τῶν παραμελημένων καὶ κηκοποιῶν τῶν προαστείων τοῦ Λονδίνου παιδίων, ἀπεφάσισε νὰ θεραπεύσῃ τὸ κακόν. Τῇ συνδρομῇ ἐμπόρου τινὸς ἴδρυσεν μικρὸν σχολεῖον ἐν ΒΟΥ τῆς ἐπαρχίας Essex. Πλούσιός τις μεσίτης Ἰουδατος, ὁ Δαβὶδ Ηαδς καὶ ἄλλοι προσήνεχον μετὰ ταῦτα μεγάλας συνδρομὰς, ὅστε κατὰ τὸ ἔτος 1833 τὸ κατὰστημα ἐξετάθη καὶ μετετέθη εἰς Λονδίον.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἡ δεσποινὶς MURRY, ἀνεψιὰ τοῦ δουκὸς τοῦ Αἰθιῶ, ἀκούσασα νὰ γίνηται λόγος περὶ τοῦ κατεστήματος τούτου, παρέσχε μεγάλας συνδρομὰς. Αὕτη ἡ ἴδια Ἰδρυσεν ἐπανορθωτικὸν σχολεῖον προωρισμένον

διὰ γυναίκας, τὸ ἔσουλον Vittoria, τότε δὲ πρῶτον ἡ βασίλισσα ἐπέτρεψε νὰ δοθῇ τὸ ὄνομά της εἰς κατὰστημα τοιοῦτον, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρῶτοι νόμοι ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς βασίλισσας Βικτωρίας.

Τὸ κατὰστημα τοῦ Brention προήχθη, ἀλλὰ διετήρησε πάντοτε τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ ἀπλότητα. Ἐν τούτοις αἱ δυσκολίαι δὲν ἔλλειπον. Ὅταν παρέστη ἡ ἀνάγκη τῆς εὐρέσεως ἐργασίας, πάντες ἀπαποκρίθησαν νὰ προσλάβωσιν ἄτομα, ἄπερ ἐξήρχοντο ἐξ ἐπανορθωτικοῦ κατεστήματος. Ὁ Brention ἐσκέφθη νὰ πέμψῃ τούτους εἰς τὰς ἀποικίας, ἐνθα ὑπῆρχεν ἔλλειψις ἐργατῶν, καὶ ἐξέλεξε τὸ Εὐέλπι Ἀκρωτήριον. Ἐκεῖ συνεκροτήθη συμβούλιον ἐκ πλουσίων, ὑπερ ὑπεχρεοῦτο νὰ δέχεται τοὺς παῖδας, καὶ ἐὰν δὲν ἀπατώμαι, νὰ ὑποβάλλῃ αὐτοὺς εἰς ἐπιτακτῆ μαθητείαν, νὰ προνοῇ περὶ τῆς ἐκπαίδευσεως αὐτῶν, κατὰβάλλῃ δὲ μνησιῶν τι ποσόν, οὗ μέρος κατετίθετο ἐπὶ τόκῳ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν παιδίων, μέρος δὲ διετίθετο ὑπὲρ τῆς πληρωμῆς τῶν ἑδοιορικῶν ἐξόδων. Δέκα λίραι στερλίνας ἐδίδοντο εἰς τοὺς παῖδας, ἕταν οὗτοι ἀνεχώρουν τοῦ κατεστήματος, ἐν δὲ τῷ Εὐέλπιδι Ἀκρωτηρίῳ, διὰ τοῦ οὐχὶ ἀσημάντου τούτου ποσοῦ ἠδύνατό τις νὰ προσκτήσῃται ἰκανὴν περιουσίαν. Κατ' ἀρχὰς τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς. Ὅσημέραι ἤζανον αἱ αἰτήσεις περὶ ἀποστολῆς νεανιῶν εἰς τὸ Ἀκρωτήριον.

Ἀτυχῶς, ἵνα ἀνταποκρίθωσιν εἰς τὴν πληθὴν τῶν τοιοῦτων αἰτήσεων, δὲν ἐπέστησαν ἀκούσαν προσοχὴν περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων. Κατὰ δὲ τὸ 1873 διεδόθη φήμη ὅτι νεανιῶν τινῶν ἡ διαγωγή ἦτο κακὴ, καὶ ὅτι ἔλλοι δὲν ἐτόγγανον τῆς δεούσης περιποιήσεως. Ἡ Κυβέρνησις ἀπέστειλε κληρικὸν ἄγγλλον εἰς τὰς ἀποικίας, ὅπως πληροφορήσῃ αὐτὴν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐν λόγω κατεστήματος.

Ἀλλὰ πρὶν ἢ φθάσῃ ἡ εἰλικρινὴς τούτου ἐκθεσις, τοσαῦτα ἐλέγχθησαν καὶ ἠκούσθησαν, ὅστε ἤδη τὸ κατὰστημα ἐφάνη μᾶλλον ἐμπόρων Ἑβραίων ἀπεχθὲς σοματευμάτων. Πανικὸς φόβος ἐκυρίευσεν τοὺς γονεῖς ὅσοι εἶχον πέμψῃ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐκεῖσε, ἐντρομοὶ οὗτοι ἀνεζήτησαν αὐτὰ, ἐπειδὴ δὲ ἀδύνατος ἦτο ἡ ἐκ τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου ἐπάνοδος, μέγας σάλος ἐν βραχεῖ ἐπέπληθε.

Ἐπανειλημμένως ὁ ὄχλος ὤρμησε κατὰ τοῦ ἐν Λονδίῳ κατεστήματος, ὅπερ ἔσωσεν ὡς ἐκ θαύματος ἐκ βεβαίας καταστροφῆς νεανίας, ὅστις διασχίσας τὰ πλῆθη μετ' ἀπαραδειγματίστου θάρρους, εἶπε μεγαλοφώνως ὅτι ἀνελάμβανε μόνος τὴν μέχρις ἐσχάτων ὑπεράσπισιν τοῦ κατεστήματος, διότι αὐτὸς ἐκεῖνος εἶχεν ἐκπαιδευθῆ ἐν αὐτῷ, καὶ διότι ἐὰν ἐκ δυστρόπου ἐγένετο τίμιος ἄνθρωπος, ὄφειλε τοῦτο πρὸς τὸ

κατάστημα τούτο, ἔνθα εἶχε μάθη νὰ ζῆ ἐντίμως διὰ τῆς ἐργασίας του.

Ἐπὶ τέλους ἐφθάσαν ἐκ τῶν ἀποικιῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν αἱ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐκθέσεις, καθ' ἃς οἱ παῖδες κάλλιστα διητῶντο. Ἄλλ' ἐν τούτοις ὁ ἀτυχὴς Brenton ἀπέθανεν ἐκ θλίψεως. Ὅσοι γονεῖς μετὰ τσαυτῆς ἐπιμονῆς ἀπήτησαν τῶν τέκνων αὐτῶν τὴν ἐπάνοδον, πρόθυμοι ἦδη ἐκηρύσσοντο νὰ πέμψωσιν ἄλλα. Ἄλλ' ἦδη τὰ πάντα ἦσαν κατεστραμμένα. Αἱ ἐτήσιοι συνεισφοραὶ εἶχον πάσῃ. Ὁ ἀτυχὴς Haes, ὁ τσαυτῆς ὑποστάς θυσίας ὑπὲρ τῆς παραγωγῆς τοῦ καταστήματος, ἐγένετο τὸ ἀντικείμενον τῶν ἄρῶν τοῦ λαοῦ, λέγοντος ὅτι ἐκεῖνος ἦτον ὁ ἐμπορευθεὶς τὰ πτωχὰ ταῦτα παιδία. Ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἐφυγε νυκτὸς εἰς Brighton. Αὐτὸς ἔμεινε μόνος ἐν Λονδίῳ χάριν ἰδίων ὑποθέσεων, ἀλλ' ἡ ἄστυνομία, ἥτις ἐγνώσκει τὸν κίνδυνον θν διέτρεχεν, ἐπηγρύπνει εἰς τὴν ἀσφάλειάν του. Τὰ ἐπανορθωτικὰ τῶν ἀρβένων καὶ θηλέων καταστήματα δὲν ὑπῆρχον πλέον.

Ἄφωνοι ἠκολουθήσαμεν τὸν δρόμον ἡμῶν. Ὁ λοχαγὸς Brenton, ὁ κλέπτης γενόμενος τιμῆς καὶ πρόθυμος νὰ ὑπερασπισθῆ σχολεῖον ἐπανορθωτικόν, ἡ ἱστορία τοῦ Ἑβραίου Haes, διηγουμένη ὑπὸ αὐστηροῦ θιασώτου τοῦ ἀγγλικανοῦ ἠρησαίου, μὲ εἶχον βαθέως συγκινήσῃ. Μετὰ τὰ προηγουμένα δὲ ταῦτα ἐνόμισα ὅτι ἡ ἰδρυσις νέου ἐπανορθωτικοῦ οἴκου ἠδύνατο νὰ ἔργον ἐξ ἴσου ἠρωϊκόν, καὶ τὴν γνώμην ταύτην ἀνεκοίνωσα πρὸς τὸν Baker.

—Μολονότι, ἀπεκρίθη μοι οὗτος, ἔγραψαν τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἰδρύσεως τῆς Hardwick Court Refectory, ἡ ἀξία μου εἶναι πολλῶν ἐλάσσων ἢ ὅσον γενικῶς πιστεύεται. Ἡ πρώτη ἐμπνευσις προήλθε μοι ἐκ τινος γυναικὸς. Ἐγνώρισα ἐν Λονδίῳ τὴν δεσποινίδα Murry, ὅπου συνέβησαν τὰ λυπηρὰ ἐπεισόδια ἅτινα ἐπήνεγκον τὸν θάνατον τοῦ Bivinton, εἰς ἐκείνην δὲ ὁσιλεται ἡ πρώτη τιμὴ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης.

Ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐσκεπτόμην περὶ ἰδρύσεως νέου ἐπανορθωτικοῦ σχολείου, ἀλλ' οὐδένα εὖρον συμπράκτορα. Τέλος τῷ 1850 ἐγνώρισα νέον τινὰ, ὅστις μὲ ὤθησεν εἰς τοῦτο. Ὁ Γεώργιος Bengough ἠρώτησέ με ἡμέραν τινὰ διατί δὲν ἀνελάμβανον μόνος τὴν ἰδρυσιν καταστήματος, ὅπερ τσαυτὸν ἐπόθουν. Τῷ ἀπεκρίθη ὅτι τοιαύτη ἐπιχειρήσις ἀπῆτει ἄνδρα δυνάμενον ν' ἀφιερῶσιν εἰς αὐτὴν χρόνον τε, ψυχὴν τε καὶ σῶμα, καὶ ὅτι ἐγὼ δὲν ἠδύναμην νὰ θέσω ἐκποδὸν πάντα τὰ ἐμὰ καθήκοντα χάριν τοιαύτης ἰδέας. Πόσον ἐξεπλάγην ὅτε ὁ νεαρὸς γαιοκτήμων, ὅστις ἄρτι εἶχε κληρονομήσῃ εἰσόδημα ἐτήσιον 10,000 ἀγγλικῶν λιπῶν, εἶπέ μοι ὅτι, καίπερ νέος τὴν ἡλικίαν, προσθύμως οὐχ

ἤττον ἤθελεν ἀναλάβῃ τὸ ἔργον, εἰάν ἀνὴρ πεπειραμένος ὡς ἐγὼ, ὑπέσχετο νὰ τὸν συνδράμῃ! Ἀπεδέχθην. Κατὰ τὴν ἐπέτειον τῶν γενεθλίων του, (ἦτο δὲ τότε εἰκοσι τεσσάρων ἐτῶν), ἔλαβε τοὺς πρώτους μαθητὰς τοῦ νέου ἐπανορθωτικοῦ καταστήματος, τρεῖς ἀχρεῖους παῖδας! Ὁ Bengough ἔστειλετο τῆς δεούσης ἐμπειρίας εἰς τὸ χειραγωγεῖν παραμελημένους παῖδας, ἡ δὲ μέθοδος αὐτοῦ δὲν ἦτο πάντοτε ἡ καταλληλοτέρα, ἀλλ' εἶχε τὸ ἀνεκτίμητον δῶρον ὅτι δὲν ἐσκεπτετο ποτὲ περὶ ἑαυτοῦ, ὡσάκις ἐποίει θυσίας χάριν τῶν ἄλλων. Ἐπρατε τὸ καλὸν ἀδιαφορῶν περὶ τοῦ τίς ὁ ἐκ τούτου ἐπικινούμενος. Ἐρχίσασμεν διὰ τῶν τριῶν ἐκ Λονδίνου κλεπτῶν, καὶ παρελάβομεν ἄλλους ἐξ Esheltonham.

Κατ' ἀρχὰς ὁ Γεώργιος Bengough ἔζη καὶ εἰργάζετο μετ' ἐμοῦ. Ἀκολούθως μετώκησεν εἰς τὸ κατάστημα, ἔνθα ἐδίδασκεν δλόκληρον διατίαν. Ἀφ' οὗ δὲ διωγάνωσα καλῶς τὰ πάντα, ἀνέβηκεν εἰς ἐμὲ τὴν διεύθυνσιν, καὶ ἀσθενῆς ὡς ἦτο, ἀνεχώρησεν εἰς Φλωρεντίαν. Ἡ νόσος αὐτοῦ εἶναι ἀνίατος, ἀπὸ στιγμῆς δὲ εἰς στιγμὴν ἀναμένω τοῦ θανάτου αὐτοῦ τὴν εἰδήσιν. Ἡδὴ ἐννοήσατε βεβαίως τὸν λόγον οὗ ἔνεκα λυποῦμαι, ὡσάκις μοι ἀποδίδεται ὅλος ὁ ἔπαινος ἐπὶ τοῖς γενομένοις. Γνωρίζετε ἄλλον εὐπατρίδην, μετὰ ἐτησίου εἰσοδήματος δέκα χιλιάδων λιπῶν, ὅστις ἤθελεν εἶσθαι διατεθειμένος νὰ κοιμηθῇ ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἔτη μετὰ παιδῶν ἡμελημένων ἀνατροφῆς, καὶ νὰ μεταδόσῃ αὐτοῖς τὴν τοιχογραφίαν ἐκπαίδευσιν; Ἐν τούτοις τοῦ Bengough τὸ ἔργον ἔτυχε τῆς δεούσης ἀνταμοιβῆς. Ἄλλοτε μόνη ἡ Esheltonham παρεῖγε κλέπτας ἰσαριθμοὺς πρὸς ἅπαντας ἡμῶν τοὺς τῆς ὁλῆς ἐπαρχίας. Κατὰ τὸ 1853 ἐφυλακίσθησαν μόνον τεσσαράκοντα πέντε, τέσσαρα ἔτη μετὰ ταῦτα τριάκοντα πέντε, καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1857 μόνον δέκα τέσσαρες.

Κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν ἐπανορθωτικοὶ οἴκοι ἰδρύθησαν ἀνὰ πάσαν τὴν Ἀγγλίαν, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὅτι αἱ κατὰ νεαρῶν ἐγκληματιῶν δίκαι ἐλαττωθῆναι ἐτησίως κατὰ ἑξ χιλιάδας.

III

Περὶ τὴν πέμπτην ὥραν εἰσῆλθον ἐν εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ἔνθα εἶδον τὸ τέλειον. Ἐύρον ἐκεῖσε πάντας τοὺς λοιποὺς ξένους, δώδεκα τὸν ἀριθμὸν. Ὅπόσον εὐφροσύνης ἀναπολώ τῆς ἐσπερινῆς ἐκείνης ὥρας, ἥτις συνήνου ἅπαντας ἡμᾶς εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Hardwick Court. Δύο μεσότηχοι τῆς αἰθούσης ταύτης, παρακειμένης τῷ ἐστιατορίῳ, ἐκαλύπτοντο ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρις ὀροφῆς ὑπὸ βιβλίων. Τοῦ τρίτου τοίχου τὸ μεταξὺ τῶν δύο παραθύρων κενόν, καταλήγετο ὑπὸ ἑλλῆς βιβλιοθήκης μεστῆς βιβλίων. Ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ εὐρίσκειτο ἡ θερμάστρα.

Ἡ πυρὰ ἔκκει, θρανία δὲ τινὰ ἦσαν πρὸ αὐτῆς θεθειμέναι ἐν ἡμικυκλίῳ. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ἔκειτο μεγάλη τράπεζα, ἐπὶ ταύτης δὲ μεγάλη λυχνία ἐφώτιζε βιβλία καὶ νέας ἐφημερίδας.

Τὰς γωνίας κατεῖχον τραπέζια μετὰ πλουσίων συλλογῶν σπανιωτάτων σινικῶν ἀγγείων. Κυρίκι καὶ Κύριοι, ἐνθεν κἀκείθεν ἐπὶ θρανίων καθήμενοι, ὠμίλου, ἠεροῶντο, ζωηροί, ἱλαροί, εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς ἐγκαρδίου καὶ ἀγνῆς ταύτης φιλοξενίας.

Ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ τοίχου ἄπερ δὲν ἐκάλυπτον βιβλία, ἦσαν ἀνηρημένα μεγάλα οἰκογενειακὰ εἰκόνες, μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίνετο μεγαλοπρεπῆς τοιαύτη, παριστάσα τὸν οἰκοδεσπότην. Ἐν τῷ παρετήρῳ τὴν εἰκόνα ταύτην, ἡ οἰκοδέσποινα μὲ εἰδοποίησεν ὅτι αἱ Κυρίαὶ ἄπασαι ἤδη εἶχον ἀποσυρθῆ, καὶ ὅτι ἴσως ἦτο καιρὸς νὰ ἐτοιμασθῶμεν διὰ τὸ γεῦμα. Πρὸ τινῶν ἐτῶν, μοι ἔλεγεν, ἐπεκράτει τὸ ἔθος νὰ προσέρχωνται αἱ Κυρίαὶ εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ γυμνοῦς ὤμων ὡσεὶ εἰς χορὸν, ἀλλ' ἤδη, ἐκτὸς στανίων ἐξαιρέσεων, φέρομεν πάντοτε ἱμάτια κεκλεισμένα. Τί φρονούσιν οἱ ὑμέτεροι συμπολιταὶ περὶ τῆς συνηθείας ἡμῶν, τοῦ νὰ μεταβάλλωμεν ἱματισμὸν ὡσάκις καθήμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ὅτε ἀκόμη εἴμεθα μόνον; Ἀπεκρίθη, ὅτι ὅπου συνειθίζον νὰ γευμακτίζωσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρχωσι σταθεροὶ τοιοῦτου εἶδους κανόνες, καὶ ὅτι πρὸς τοῦτοῦ τὸ φράκρον καὶ ὁ λευκὸς λαίμοδιός τῆς ἦσαν ἀντικείμενα τόσον ἀντιπαθητικὰ πρὸς τὸ ἄρβρον φύλον, ὡστε μόνον ἐν ἀναποφεύκτοις περιστάσεσιν ἐγένετο χρῆσις αὐτῶν.

Πιθανὸν οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ εἰσὶ λίαν ἀπαιτητικοί, ὑπέλαβον αὐτῇ, ἀλλὰ ταξιδεύουσα ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ, εἶδον πόσον εἶναι εὐχάριστον νὰ ἔχη ἡ μορφωμένη κοινωνία ὠρισμένους συνηθείας. Ἐκαστος τότε γινώσκει τί τὸ πρακτέον, οὐδεμίαν δ' ἔχει ἀνάγκην νὰ συμβουλευθῇ τινὰ περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ περυσιασθῇ. Γινώσκω ὅτι πολλοὶ ξένοι χαρακτηρίζουσι τὴν ἡμετέραν συνηθειαν τοῦ ἀλλάσσειν ἐνδύμα εἰς τὸ γεῦμα σχολαστικὴν, ἀλλ' ἐγὼ νομίζω ὅτι ἡ στιγμή αὐτῆ τῆς προπαρασκευῆς εἰς τὰς συναθροίσεις, ἔστω καὶ οἰκογενειακῆς, συντελεῖ εἰς τὴν γενικὴν εὐδιαθεσίαν.

Ἐἶχον πάντοτε ἐπιδοκιμάσῃ τσαυτὸν τὴν συνήθειαν ταύτην, καὶ τόσον ἀκατάλληλον θεωρήσῃ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ὡστε ἰδικαίωσα αὐτὴν κατὰ πάντα, καὶ ἀναχωρῶν ὑπεσχέθην αὐτῇ νὰ ἐφαρμώσω καὶ ἐγὼ ἀκριβῶς τὸ ἔθος τοῦτο.

Κατὰ τὴν ἐβδόμην καὶ ἡμίσειαν ὁ κώδων προσεκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὸ γεῦμα. Ἐν τῇ θύρᾳ τῆς αἰθούσης μὲ περιέμενον ὁ οἰκοδεσπότης. Ἐλπίζω, εἶπέ μοι, ὅτι ἡ ὥρα ἐκείνη τῆς μοναξίας

δὲν σὰς ἀφῆρσε παντελῶς τὴν καλὴν διάθεσιν. Εἴμεθα πάντες περίεργοι νὰ ἴδωμεν ἐν Γερμανίᾳ καθηγητῆς ἔχει ὄρεξιν καὶ ὀδόντας καλοὺς ὡς τοὺς ἡμετέρους. Μὴ νομίστε ὅμως ὅτι δύνασθε νὰ ἐλθέτε τὴν ἀντροπὸν σας εἰς τὴν τράπεζαν. Παρ' ἡμῖν ὀρίζουσι τοῦτο οἱ οἰκοδεσπότης. Τὸ κατ' ἐμὲ ὀφείλω πάντοτε νὰ προσφέρω τὸν βραχίονα εἰς τὴν μάλλον μεταξὺ ἡμῶν διακεκριμένην Κυρίαν. Ἡ σύζυγός μου καὶ ὁ συνοδῶν αὐτὴν ἔρχονται πάντοτε τελευταῖοι κατὰ τὴν τάξιν, καὶ ἀποτελοῦσι τὸ τελευταῖον ζεύγος τῆς συνοδίας, ἥτις προσέρχεται εἰς τὸ ἐστιατόριον. Ἐπειδὴ δὲ ἀπουσιάσατε κατὰ τὸ πρόγευμα, ἡ τιμωρία ὑμῶν ἔσται σήμερον νὰ συνοδεύσητε ὑμεῖς τελευταῖος τὴν σύζυγόν μου.

^{Ἐπιτελεῖται τὸ τέλος.}

A. M.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΥΡΙΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΤΕΧΝΗΣ ΡΥΘΜΟΙ

Ἰπὸ τὴν γενικωτέραν αὐτῆς σημασίαν ἡ λέξις *ρυθμὸς*, ἐν τῇ θεωρίᾳ τῶν ἀποτελεσματικῶν καλουμένων τεχνῶν, ἀρχιτεκτονικῆς δηλ., πλαστικῆς καὶ γραφικῆς, οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἡ ἀποτύπωσις τοῦ καλοῦ ἐν τῇ τέχνῃ, καθ' οἷον δῆποτε τρόπον, πάντοτε βεβαίως ἐν χώρῳ, ἐνεκα τῆς φύσεως αὐτῶν τούτων τῶν τεχνῶν μερικώτερον ὅμως, ρυθμὸς ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ εἶνε ὠρισμένος τις τύπος, ὑφ' ὃν τὸ καλὸν ἐμφανίζεται παρά τινι λαῶ, σύμφωνα πρὸς τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ διαμορφώμενος, ἢ ἄλλως ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας ἐν ᾗ κατ' ἔθνη ἢ κατὰ τεχνίτην ἐμφανίζεται, διὸ καὶ τὸ πάλαι τρόπος ἐκαλεῖτο ὁ ρυθμὸς. Ἰπὸ τοιαύτους τινὰς τύπους ἐμφανίζονται πάντα τὰ τῆς τέχνης ταύτης προϊόντα, τύπους διαμορφωθέντας παρὰ ταῖς διαφορὰς φυλακῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους κατὰ τὸν ἰδιόζοντα ἐκάστη χαρακτῆρα. Τούτων κυριώτατοι, ὑφ' οὓς ὅλα τὰ τῶν καλῶν χρόνων τῆς πατρίδος ἡμῶν μνημεῖα ἀπετυπώθησαν, εἶνε τρεῖς, καὶ περὶ τούτων καὶ μόνων ἐνταῦθα, ἐν βραχεί, ἔσται ἡμῖν ὁ λόγος.

Οἱ τρεῖς οὗτοι ρυθμοὶ ἢ τρόποι ἐργασίας, διαστέλλονται κατὰ τε χρόνους καὶ χαρακτῆρα τῆς διαμορφώσεως αὐτοῦς φυλῆς, ἀναλόγως τοῦ ὁποῦ καὶ διακοσμοῦνται, ἐν τῇ κατὰ περιόδους ἀναπτύξει αὐτῶν. Τούτων οἱ δύο φέρουσι τὰ ὀνόματα τῶν φυλῶν αἵτινες ἀνέδειξαν αὐτοὺς, ὁ δὲ τρίτος τοῦ τόπου ἐν ᾧ, ὡς λέγεται, ἐπενοήθη οἱ Δωριεῖς δηλ. ἀνέπτυξαν τὸν Δωρικὸν ρυθμὸν ἢ Δωρικὸν ἐργασίας τρόπον, οἱ Ἴωνες τὸν Ἴωνικὸν καὶ ἐν Κορίνθῳ εὐρέθη ὁ Κορινθιακός. Μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐλίγῳ πρὸ αὐτῆς ἐσχηματίζετο ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τῆς ἀπομιμήσεως τῶν ἐκείσε μετακομιζομένων Ἑλληνικῶν τεχνουργημάτων, ἔτι δὲ καὶ διὰ τῆς μεταβάσεως τεχνιτῶν Ἑλλήνων, Ἰτα-

μαϊκή τέχνη, ἐν ἀντιθέσει μὲν πρὸς τὴν Ἑλληνικήν, ἐκ ταύτης δὲ κυρίως ζωτικότητά α-
 ρουμένη καὶ ταύτην βάσιν καὶ υπόδειγμα ἔχου-
 σα, διὸ καὶ ὀρθῶς Ῥωμαιοελληνική καλεῖται.
 Ὅπως καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις οἱ Ῥωμαῖοι ἐμιμή-
 θησαν καθ' ἕνα τοὺς Ἕλληνας, οὕτως καὶ ἐν τῇ
 τέχνῃ αὐτῶν τὰ πάντα παρὰ τῶν αὐτῶν παρέ-
 λαβόν, μορφώσαντες κατὰ τὸν ἰδιάζοντα αὐτοῖς
 χαρακτήρα διὸ διακρίνομεν παρ' αὐτοῖς τὸν
 Ῥωμαϊοδορικὸν ρυθμὸν, τὸν Ῥωμαϊοϊωνικὸν καὶ
 τὸν Ῥωμαϊοκορινθιακὸν τὸν τε ἀπλοῦν καὶ τὸν
 σύνθετον, ὅστις εἶναι ἀπλοῦς τοῦ Ἰωνικοῦ καὶ
 τοῦ Κορινθιακοῦ συνδυασμός, περὶ ὧν ἕνωσιν οὐ
 τοῦ παρόντος.

Οἱ τρεῖς κύριοι ρυθμοί, οὗς ἀνωτέρω ἀνεφέ-
 ραμεν, δὲν ἐκαλλιεργήθησαν μόνον ὑπὸ τῶν φυ-
 λῶν ὧν τὰ ὀνόματα φέρουσιν, ἀλλ' ὑπ' αὐτῶν
 ἀναδειχθέντες, ἐγένοντο ἀσπασίως δεκτοὶ καὶ
 ἀναπτυχθέντες οὐχὶ ἐν ὀρισμέναις γήραις τῆς
 ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀλλὰ γενικῶς διεδόθησαν
 κατ' ὅλην καθ' ἅπασαν ταύτην, ἔδραν θετικῶς
 καὶ ὁμηγερίων, ὡς εἶπεν, τῆρων ἕκαστος αὐ-
 τῶν τὴν ἀναδείξασαν γῆν, ἐν ἣ μετα πλείονος
 καλλιεργεῖται ζωρότης.

Παλαιότερος τῶν ἄλλων καὶ μεγαλοπρεπέ-
 στερος εἶνε ὁ Δωρικὸς. Ὑπὸ τῆς ὁμωνύμου φυ-
 λῆς ἀναπτυχθεὶς φέρει τὸν χαρακτήρα αὐτῆς
 μεγαλοπρέπειαν καὶ σοβαρότητα μετὰ πολλῆς
 τῆς ἐμβριθείας καὶ αὐστηρότητος συνδέων, ἐπι-
 δεκνύει μόνος αὐτὸς περισσώτερον τῶν δύο ἄλ-
 λων τὸν τύπον τῶν ἀρχαίων ὑλίωνων καὶ ἐπὶ
 τῶν διαφόρων αὐτοῦ μερῶν, ἕνεκα τῆς ἀπλότη-
 τος ἣν ἐτήρησεν ἐν τῇ ἀπομιμίσει τῶν μερῶν
 τούτων, ἐν ᾧ οἱ δύο ἄλλοι, ὑπὸ τῆς πολυπλοκω-
 τέρως διακοσμήσεως αὐτῶν ἀπεμακρύνθησαν πε-
 ρισσώτερον τοῦ ἀρχαίου τύπου, δυσκολώτερον ἐν
 αὐτοῖς διαγινωσκομένου.

Ὅπου κατόικησαν Δωριεῖς ἤγειραν λαμπρὰ
 τούτου τοῦ ρυθμοῦ μνημεῖα, ἐφ' ὧν δυνάμεθα
 νὰ σπουδάσωμεν τοὺς χαρακτῆρας αὐτούς: εὐτυ-
 γῶς, ἕνεκα τῆς τάσεως τῶν ἀρχαίων πρὸς τὸ
 ἀποδέχεσθαι πάνι καλὸν, ὀθενδήποτε προήργε-
 το, καὶ τὸ μετὰ τοῦτο τελειοποιεῖν καὶ ἀνα-
 πτύσσειν συμφώνως πρὸς τὸν ἕκασταχοῦ χαρα-
 κτήρα, ἔχομεν καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις, πό-
 λει οὐχὶ Δωρικῆ μὲν, πλὴν περιλαβοῦσα ὡς ἐν
 ἀνοδοδῆσῃ πάντα τὰ ἔξοχα προϊόντα τῆς Ἑλ-
 ληνικῆς διανοίας, τὰ ἀριστουργήματα τοῦ ρυθ-
 μοῦ τούτου: καλοῦσιν ἡμᾶς τὰ Προπύλαια καὶ
 ὁ Παρθενὼν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἐν δὲ τῇ κά-
 τω πόλει τὸ Θησεῖον καὶ πλεῖστα ἐν ἐρείπειαις
 συντρίμματα τῆς ἀρχαίας τέχνης, εἰς ἐπίδειξιν
 τῆς κατ' ἐποχῆς ἀναπτυχθείσης καὶ καλλιεργείας
 τοῦ ρυθμοῦ τούτου. Ἐξετάσωμεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ
 τελειότερου πάντων, τοῦ ναοῦ τῆς Παρθένου,
 προσεθόντες, ὅπου εἶνε ἀνάγκη, καὶ τὴν κατὰ γρά-
 γους παραλλαγὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς λεπτομερείαις.

Μετὰ τὸ σύνθετος εἰς πάντας τοὺς ναοὺς κρη-
 πίδαμα ἔρχονται τρεῖς ἐκ μαρμαρῶν ἀναβαθμοί,
 ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου τῶν ὀπίσθων βαίνουσιν οἱ κί-
 νες. Τὸ πῶριον ἡμῶς τοῦ Παρθενῶνος κρηπίδα-
 μα φέρει ἄνω πρὸ τῶν τριῶν ἀναβαθμῶν ζώνην
 μαρμαρίνην, ὡς μετὰ τῆσιν ἄπλως χρησιμεύου-
 σαν. Οἱ Δωρικοὶ κίονες κυριώτατον χαρακτηρι-
 στικὸν ἔχουσιν ὅτι στεροῦνται βάσει, βαίνου-
 σι δ' ἐπὶ τοῦ ατυλοβάτου, ὡς οἱ κορμοὶ τῶν
 δένδρων εὐθὺς ἐκ τοῦ ἐδάφους ἀναψύμενοι. Στε-
 νοῦμενοι πρὸς τὰ ἄνω (εἰς μείουρον, κατὰ Παν-
 σανίαν, ἀνιόντες), ἔχουσι περὶ τὸ μέσον τὴν κα-
 λουμένην ἔντασιν, ἧτοι ελαφρὰν καμπυλότητα
 πέριξ κατὰ μήκος τὸν κίονα περιέβουσαν· τὸ
 σῶμα αὐτῶν φέρει βαθύσεις (τὰ νῦν κανονίδια)
 ἀκθεῖς 16-20, συνήθως δὲ 20, εἰς ἀμύθειας
 ἀποληγούσας γωνίας· τὸ ὑποτραχήλιον εἶνε ἐν-
 ταῦθα ταινία χωριστὴ τοῦ σώματος δι' ἐν-
 τομῆς, τὸν ἀνώτατον σπόνδυλον τοῦ σώματος
 τερματιζούσης· ἐπὶ τοῦ ὑποτραχήλιου ἐκτείνον-
 ται αἱ βαθύσεις, ἐπ' αὐτοῦ τερματιζόμεναι.
 Ἐκτὸς τοῦ ὑποτραχήλιου, τὸ κιονόκρανον φέ-
 ρει εὐθύς μετὰ τὸ τρίμα τῶν βαθύσεων τὰ
 κρηπὶδια ἢ τοὺς ἱμάντας (καὶ ἐπιπέλας (supilla),
 ἧτοι 3-5 κυματοειδῆς ἐπαλλήλους ταινίας ἐν
 εἰδεί κριζῶν περιβεβούσας τὸν κίονα κατ' ἐκεῖνο
 τὸ μέρος· μετὰ τὰ κυμάτια ἕπεται ὁ ἔχθνος, ἐν
 σχῆματι πλαταμώδους σώματος· περιφερῶς,
 χαμηλοῦ, ὡσεὶ πεπισμαμένου ὑπὸ τὸ βάρος τῶν
 ἀνωθεν μερῶν καὶ διὰ τοῦτο κυρτῶς ἐξέχοντος,
 λίαν παρεμφερῆς ἀρχαίᾳ φιάλῃ ὑπὲρ τὸν ἔχθνον
 καίται πλινθος τετραγώνος, ὁ ἄβαξ, ὅστις εἶνε
 τὸ ἀνώτατον μέρος τῶν τε Δωρικῶν ὡς καὶ
 παντὸς ἄλλου εἶδους κίονων.

Οἱ κίονες τῶν ἀρχαιοτέρων Δωρικῶν ναῶν εἶνε
 βραχεῖς σχετικῶς πρὸς τὸ πάχος αὐτῶν, οἷοι
 οἱ τοῦ ἐν Κορινθίῳ ναοῦ τῆς Χαλκινίτιδος Ἀθηνᾶς,
 ὕψος ἔχοντες 7 ἐμβαθῶν καὶ $\frac{1}{2}$, (ἧτοι ἡμιδια-
 μέτρων τοῦ κατωτέρου σπονδύλου) ὅσον ἡμῶς
 προχωροῦσιν οἱ χρόνοι ἐλπίομεν ὅτι τὸ ὕψος αὐ-
 τῶν ἀξάνει καὶ φθάνει μέχρις 8 ἐμβαθῶν ἐν
 τῷ Παρθενῶνι· χαρακτηριστικὴν δὲ τῶν μετὰ
 ταῦτα καὶ τῶν ἐν Ῥωμαϊκαῖς ἰδίως χρόνοις
 ἰδρυθέντων, εἶνε τὸ λίαν ὑψηλὸν καὶ λεπτόν τῶν
 κίονων, ὡς φαίνεται ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις προστά-
 σει τοῦ ναοῦ τῆς Ἀργυτέτιδος Ἀθηνᾶς (τῇ κοι-
 νῶς Πύλη τῆς ἀγορᾶς καλούμενη), ἧτις εἶνε τὸ
 νεώτατον τῶν ἐν Ἀθήναις Ῥωμαϊκῶν ἔργων.
 Ἐπὶ τοῦ κίονος παρατηροῦνται καὶ ἄλλα κατὰ
 χρόνους παραλλαγὰι. Εἰς τοὺς νεωτέρους λ.χ.
 διαφέρει ἡ τῶν ἱμάντων ἐργασία, ὁ ἔχθνος φαί-
 νεται μάλλον συμπιπιισμένος καὶ παρέχει ὅ-
 ψιν δίσκου κυλινδρικῶς ἀπεστραγγυλωμένου τὰς
 πλευρὰς, ὁ ἄβαξ γίνεταται ταπεινότερος.

Μετὰ τὸν κίονα ἔρχεται τὸ ἐπιστύλιον, (ἀρ-
 χιτροῦσα κοινῶς καλούμενον), ὁμαλὸν καθ' ὅλα
 καὶ ἀπλοῦν, φέρων εἰς τὸ τρίμα αὐτοῦ ταινίαν

ὡς μετὰ τῆσιν πρὸς τὸ ἄνω μέρος, ὑπὸ δὲ τὴν
 ταινίαν ταύτην καὶ ὑπεράνω ἐκάστου μεταστυ-
 λίου καὶ κίονος φέρει ὀρθογώνια τινὰ τετραπλευ-
 ρα σώματα ἰσοπαγῇ τῇ μεταβατικῇ ταινίᾳ τοῦ
 ἐπιστύλιου, ἀκροσίδια καλούμενα, ὡς εἰκονί-
 ζοντα τὰ τρίματα τῶν σάνιδων τῆς στέγης τῆς
 στοᾶς· τὰ ἀκροσίδια ταῦτα φέρουσι κάτωθεν
 εἰς μίαν σειρὰν ἐξ κυλινδρικών σώματα, ἕτινα
 ἄλλοι μὲν ἥλους καλοῦσι, θεωροῦντες αὐτὰ ὡς
 τοὺς γομφουῦντας τὰς σάνιδας, ἄλλοι δὲ στα-
 γόνας καὶ δὴ τὰς ἐκ τῶν καταρρέοντων ὑδά-
 των τῆς στέγης ἐν τοῖς ἀρχαίοις ναοῖς σχημα-
 τίζομενας.

Τὸ διάζωμα σύγκειται ἐκ τῶν τριγλῶφων
 καὶ μετοπῶν· αἱ τρίγλωφοι εἰκονίζουσι τὰ ἄκρα
 τῶν δοκῶν τῆς στέγης τῆς στοᾶς καὶ ἀντιστοι-
 χουσι πρὸς μέσον μεταστυλίου καὶ κίονος, ἐκτὸς
 τῶν γωνιακῶν, μάλλον πρὸς τὸ ἐκκρον κειμένον
 καλοῦνται δὲ τρίγλωφοι, διότι ἡ ἐπιφάνεια αὐ-
 τῶν εἶνε διηρημένη διὰ δύο ἐντομαῖς εἰς τρία
 μέρη ἐν εἰδεί μικρῶν κίονων τρεῖς γεγλυμμένως
 πλευρὰς ἔχοντων καὶ μηρῶν καλούμενων. Τὰ με-
 ταξὺ τῶν τρίγλωφων διαστήματα ἐν τοῖς ἀρχαίω-
 τάτοις ναοῖς ἕμενον κενὰ, μετὰ ταῦτα δὲ ἐφράσ-
 στοντο ὑπὸ πλακῶν, μετοπῶν καλούμενων καὶ συ-
 νήθως ἀνάγλωφα φερουσῶν. Αἱ τρίγλωφοι καὶ αἱ
 μετόποι ἔφερον ὡς τρίμα ἀπλῆν ταινίαν.

Τὸ γείσον ἔχει τὴν μὲν κάθητον ἐπιφάνειαν
 αὐτοῦ (σκετὸ ἐν τῇ νεωτέρᾳ τέχνῃ καλούμενην)
 λείαν, ἄνω μόνον ὑπὸ κυματίου, γραπτῶς φυλ-
 λάμασι κεκοσμημένου, περιθωμένην τὴν δὲ
 κάτω, κεκλιμένην καὶ γωνίαν ὄξειαν μετὰ τῆς
 διευθύνσεως τοῦ διαζώματος ἀποτελοῦσαν. Ἐπὶ
 τῆς κάτω ταύτης ἐπιφανείας κείνται τὰ κυρίως
 ἀκροσίδια (κρηπὶδοί) καλούμενα, ἧτοι σώ-
 ματα τετραγώνια εἰκονίζοντα τὰ ἄκρα τῶν κε-
 κλιμένων τῆς στέγης σάνιδων, τεταγμένα ὑπὲρ
 τρίγλωφον καὶ μετόπην, καὶ φέροντα εἰς τρεῖς
 σειρὰς 18 ἥλους ἢ σταγόνας. Ἡ εὐθύς ὑπὲρ τὰ
 ἀκροσίδια ταῦτα καὶ ὑπὸ τὴν κάθητον τοῦ γεί-
 σονος ἐπιφάνειαν εἰσεύχουσα γωνία σκοτία καλεῖ-
 ται. Γείσον ἐπίσης φέρει καὶ τὸ ἀέτωμα κατὰ
 τὰς δύο κεκλιμένας πλευρὰς, ἀλλ' ἄνευ ἀκροσα-
 νίδων ὑπὲρ δὲ τὸ γείσον τοῦτο ἔργεται ἡ ὑ-
 δρορορή κοσμουμένη συνήθως ἀνθεμίσις, λεον-
 τοκεφαλῆν δὲ κατὰ τὰ πέρατα αὐτῆς ἔχουσα.

Τὸ περιστύλιον ἕσθεν ἠκολούθει τὰς αὐτὰς
 διαφρέσεις μέχρις τοῦ διαζώματος, ἐπ' αὐτοῦ δὲ
 ἔρχονται τὰ μέρη τῆς στέγης, ὡς ἐν τοῖς περὶ
 ναοῦ ἐξεθέσαμεν, ἀπλῆ καὶ ὑπὸ χρωμάτων
 μόνον κοσμουμένα· αἱ κοιλότητες τῶν φατω-
 μάτων μικραὶ καὶ ἀβαθεῖς, οἱ ἱμάντες αὐτῶν,
 ἧτοι τὰ διασταυρούμενα μέρη τῶν πλακῶν, τῶν
 τὰ φατωμάτια ἔχουσῶν (στρωτήρια), ἐπίσης ἀ-
 πλοῖ ἄνευ γλυπτικοῦ τινος κόσμου, τὰ δὲ κα-
 λυμμάτια περιαιρετὰ ἐνίοτε.

Ὁ τοῖχος τοῦ σηκοῦ μορφοῦται ἀναλόγως τοῦ

κίονος, πάντοτε δὲ ὁ κατώτατος αὐτοῦ δόμος
 εἶνε κατὰ πολὺ ὑψηλότερος τῶν λοιπῶν. Τὸ διά-
 ζωμα περιθεῖε τὸν σηκὸν ἐν συνεχείᾳ καὶ οὐχὶ
 πλέον διακεκομμένῃ σειρᾷ, φέρον ἀναγλύφους
 παραστάσις στεγὴν πάντοτε πρὸς τὴν ἐν τῷ
 ναῷ λατρουμένην θεότητα στήσιν ἐχούσας. Ἐ-
 πίσης καὶ ἡ παραστάς ἀντιστοιχεῖ καθ' ἕνα
 πρὸς τὸν Δωρικὸν κίονα· ἀπλῆ ἄνευ βάσεως, φέ-
 ρει διὰ ταινίων κεχωρισμένα τὰ τοῦ κιονόκρανου
 μέρη, οὐδέποτε δεχομένη βαθύσεις ἐπὶ τοῦ
 σώματος.

Εἶδομεν ἀνωτέρω ὅτι τὸ ἐπιστύλιον ἦτο ἀ-
 πλοῦν· ἀν καὶ τοιοῦτο ὅμως ἐλάβαν πολλὰς
 διακοσμήσιν πλουσιωτάτην, ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς Ἀνα-
 τολικῆς τοῦ ναοῦ πλευρᾶς, διὰ τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐν
 συμμετρῆ διαθέσεως ἀσπίδων ἐπιγράσεων κ. τ. τ.,
 οἷαι ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς προσόψεως τοῦ ἐπιστυ-
 λίου τοῦ Παρθενῶνος ὑπήρχον.

Ἐπὶ διαφόρων μερῶν τοῦ ναοῦ διεσώθησαν
 ἕλην χρωμάτων, δι' ὧν ὀλοκληρῶς ἐκοσμεῖτο
 πάντα τὰ μεταβατικὰ μέλη (σώματα ἢ τρα-
 βήματα παρὰ τοῖς γῶν καλούμενα), ἐθεβαίωθη
 ἥδη ὅτι ἐποικίλλοντο χρώμασιν· ἀθεβαῖον εἶνε
 εἶτι ἀν καθ' ὀλοκληρίαν ἐχρωματιζόντο τὰ σώ-
 ματα τῶν κίονων ἢ ἐπὶ μέρους μόνον καὶ πῶς ὁ
 ἔχθνος ὑποτίθεται ὅτι ἐκοσμεῖτο πέριξ ὑπὸ ὡ-
 ειδῶν ἀνεστραμμένων σχημάτων ἀνθήματι περι-
 κλειόντων ἐν χρυσοῖ περιγράμματι· ἐπὶ τοῦ ἄ-
 βακος χρυσοῦς ἐγράφετο μαλιάνδρος (Maliandros ὑπὸ
 τῶν νῦν καλούμενων), κόσμημα ἀραιότατον, ἀ-
 πλοῦν ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε πολυσύνθετον, κατ' ἀπο-
 μίμησιν τῶν ἐλιγμῶν οὗς σχηματίζετο Μαλιάνδρος
 ποταμός. Πάντα τὰ κυμάτια, ἧτοι κυματοειδῆς
 ταινίαι, ἐκοσμοῦντο ὑπὸ ποικίλων φυλλωμάτων
 χρώματος κυανοῦ καὶ ἐρυθροῦ ἐναλλάξ· τῶν τρι-
 γλῶφων αἱ ἐντομαὶ εἶχον κυανὸν χρῶμα, αἱ δὲ
 μετόποι ἐρυθρῶν· αἱ ταινίαι αἱ τερματιζούσαι τὰς
 μετόπας ἔφερον μαλιάνδρον, αἱ δὲ τὰς τρίγλωφους
 σπειροειδῆς τι κόσμημα· τὰ ἀκροσίδια τοῦ
 γείσου ἦσαν κυανὰ, οἱ δ' ἐπ' αὐτῶν ἥλοι· ἐρυ-
 θροὶ ἐπίσης ἐρυθρὰ ἦσαν καὶ τὰ μεταξὺ τῶν ἀ-
 κροσανίδων διαστήματα. Τὸ τύμπανον τοῦ ἀε-
 τώματος κατ' ἄλλους μὲν ἐχρουσοῦτο, κατ' ἄλ-
 λους δὲ κυανῷ χρωματιζέτο. Καθ' ὅ-
 λου δὲ παρατηρητέον ὅτι ἡ ἀπλότης τῶν Δω-
 ρικῶν ναῶν μάλλον ἐπεφάνετο διὰ τῆς ἀπλῆς
 γραφικῆς διακοσμήσεως, ἐν ᾧ εἰς τοὺς λοιποὺς δύο
 προστίθεται καὶ ἡ γλυπτική.

Ἐν τέλει προσθέτομεν ὅτι ὁ κίονος τοῦ ρυθμοῦ
 τούτου δύναται νὰ τεθῇ καὶ μεμονωμένως, ὡς ἀ-
 πλῆ στήλη, ὡς εὗρήθη εἰς ἐν ταῖς παρὰ τὴν Ἀ-
 γίαν Τριάδα ἀνασκαφαῖς, κατὰ τὸν ἐξῶ Κερ-
 μικῶν, ἀντικρὺ τοῦ ἀναγλύφου τοῦ εἰκονίζοντος
 τὸν Χάρωνα ἐν τῷ πορθμείῳ, ἀνέχων τὸ πάλαι
 ὑδρῖαν λουτροφόρον.

Τὸ ὄλον ἐξωτερικὸν τῶν Δωρικῶν καὶ παρῆ-
 ρει εἶναι σοβαρὴν καὶ ὑψηλήν. Οἱ κίονες μακρό-

θεν παρατηρούμενοι, έχουν σύγκλιση τινά, χάριν τῆς ἀσφαλείας τοῦ ὄλου οἰκοδομήματος, ἢ δ' ἐπ' αὐτῶν ἔντασις μετριάξει τὸ ἀπότομον τῆς τοιαύτης συγκλίσεως, ἕκαστα δὲ παρέχει μαλακότητά τινά εἰς τὸ ἄλλως ὑπερήφανον ἐξωτερικὸν αὐτῶν. Τὸ πάχος τῶν κίωνων καὶ ἡ ἀσφάλεια μεθ' ἧς ἐπὶ τοῦ στυλοβάτου ἐγείρονται εἰκονίζει ἐπιτυχέστατα τὸ θετικὸν τοῦ Δωριέως, τὸ δ' ἀφελές τῆς διακοσμῆσεως τὴν ἀπλότητα αὐτοῦ τε καὶ τῆς ἀρχικῆς τῶν ναῶν κατασκευῆς καὶ τὸ σοβαρῶς δὲ προκείμενον γείσον παρέχει οἰονεὶ συνωφρωμένην τὴν ὄψιν τῆς οἰκοδομῆς καὶ σέβας καὶ σιγὴν τῷ θεατῇ ἐπιβάλλουσαν, μετὰ τινος γαλήνης, ἐκ τῆς λαμπρᾶς τῶν ἀετῶν διακοσμῆσεως περιχουμένης, καὶ ὑπενθυμίζουσαν τὴν σοβαρὰν τῶν ὀφρῶν τοῦ καλαινφοῦς Διὸς κατάνευσιν, τὴν μετὰ τῆς γαλήνης ἡρεμίας τοῦ δαιμονίου αὐτοῦ μετώπου συνδεσμένην.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν βαρὺν καὶ μεγαλοπρεπῆ Δωρικὸν ἀνεπτύχθη παρὰ τοῖς λεπτοῖς καὶ τρυφήσις Ἰωνισμὸς ἢ Ἰωνικὸς, φέρων καὶ οὗτος τὸν χαρακτήρα τῆς ἀναπτύξεως αὐτὸν φυλῆς, ἐλαφρὸν τι δηλαδὴ μετὰ χάριτος καὶ κομψῶν μετὰ λαγαρότητος, ἐν τε τοῖς σχήμασι καὶ τῷ ὄλω, τὸ μᾶλλον ἀνεμῆνον τῆς τῶν Ἰώνων διαίτης ὑποδηλοῦν.

Ὁ κίων τοῦ ρυθμοῦ τούτου βαίνει ἐπὶ βάσει συγκειμένης ἐκ σπείρας, τροχίλου καὶ δευτέρας σπείρας ἐπὶ τούτου ἢ σπείρα εἶνε σῶμα δισκοειδὲς κυρτῶς ἐξέχον, ὃ δὲ τροχίλος ἀντιθέτως ταύτης εἰσέχον καὶ ὑπὸ ταινίω δὺο ἄνω καὶ κάτω τεραματιζόμενος ἢ ἐπὶ τοῦ τροχίλου δευτέρα σπείρα ἔχει βραχυτέραν τὴν διάμετρον καὶ κοσμεῖται συνήθως ραβδώσειν ὀριζοντίως ἢ πλουσίω σπειροειδῇ κοσμήματι. Ἐκτὸς ὅμως τῶν μερῶν τούτων, ἔχει, σπανιώτατα ὅμως, καὶ πλίνθον τετράγωνον ὑπὸ τὴν πρώτην σπείραν, ἄλλοτε δ' ἀντὶ τετραγώνου δισκοειδῆ, ὁμοφυῆ τῷ στυλοβάτῃ καὶ ὡς ἀπ' αὐτοῦ ἀναφυομένην (ὅσα παρατηρεῖται ὑπὸ τοῦς κίονας ταῦς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Δ. στοᾶς τῶν Προπυλαίων τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν) ἢ πλίνθος ὅμως λείπει συνήθως καὶ τότε ἡ βᾶσις λέγεται Ἀζτεκουρρῆς, ὡς καὶ ὅταν στερῆται κοσμημάτων ἐπὶ τῆς σπείρας. Καὶ ἀοχικῶς μὲν ἡ βᾶσις αὕτη ἦτο ἀπλή, βραδύτερον ὅμως μετεβλήθη λαβοῦσα σχήματα ποικίλα καὶ πλουσίως διακοσμηθεῖσα, διότι πολλάκις ἔχει δύο τροχίλους ἀν' ἑνὸς, ἐπὶ τούτοις δὲ καὶ πλίνθον, τὰ δὲ μεταβατικὰ αὐτῆς μέρη ἐκοσμήθησαν ἀστραγάλαις καὶ λεσβίαις ὄρμους καὶ οὕτως ἀ-

1. Ἀστράγαλος πᾶσα ἐν εἴδει κρῖου κυρτῶς ἐξέχουσα ταινία. Λεσβία δὲ ὄρμος σπειρᾶ σωματίων ἐλατιοφύων μετὰ παρενθετικῶν φύλλων ἢ δισκορίων, αἵτινα κατ' ἀρχάς, ἐν τοῖς ἐκ φύλου ναοῖς, λέγεται ὅτι ἦσαν αὐτὸ τοῦτο ἔλαιον, ἐν ὄρμῳ κοσμοῦσαι τὰ μεταβατικὰ τῶν μελῶν τοῦ ναοῦ μέρη.

πατελέσθη ἢ καθαρῶς Ἰωνικῇ βᾶσις.

Ἀπὸ τῆς βάσεως γίνεται ἡ μετάβασις εἰς τὸν κορμὸν διὰ ταινίας ὃ κορμὸς δὲν μειοῦται ὡς εἰς τὸν Δωρικὸν ρυθμὸν, ἢ, ἀν συμβαίῃν τούτο, ἀνεπαίσθητος εἶνε ἡ ἐλάττωσις τοῦ πάχους ἔχει ὅμως ὡς καὶ ἐκεῖνος τὴν ἔντασιν, χάριν εἰς τὸ ὄλον παρέχουσαν. Ὁ κορμὸς δέχεται ραβδώσεις βραχυτέρας τῶν Δωρικῶν, ἀλλ' συνήθως, περατουμένης κατὰ μήκος οὐχὶ ὑπὸ γωνίας ἀλλ' ὑπὸ ἐπιπέδου ἐπιφανείας, κανόνος καλουμένης πρὸς τὸ ἄνω δὲ καὶ κάτω μέρος αἱ ραβδώσεις τεραματίζονται εἰς κογχουειδῆς ἡμικυκλικὰς κοιλότητας πάντοτε.

Ἀπὸ τοῦ κορμοῦ πάλιν ἡ εἰς τὸ κιονόκρανον μετάβασις γίνεται διὰ ταινίας ἀπλῆς ἢ λεσβίῳ ὄρμῳ κεκοσμημένης. Τὸ κιονόκρανον ἔχει ὑποτραχήλιον, ταινίαν πλατεῖαν, ὡς συνέχειαν τοῦ σώματος, δι' ἀνθεμίον κοσμομένην τὸ ὑποτραχήλιον τούτο δὲν ὑπάρχει πάντοτε, ἰδίᾳ εἰς τοὺς μικρῶν διαστάσεων ναοὺς, οἷος ὁ τῆς Ἀθηνᾶς Νίκης. Ἐπὶ τοῦ ὑποτραχήλιου ἔρχεται ὁ ἐγγίνος, εἰς τὸν γίνεται πάλιν ἡ μετάβασις διὰ λεσβίου ὄρμου ὃ ἐγγίνος εἶνε ταπεινότερος τοῦ Δωρικοῦ καὶ κοσμεῖται οὐχὶ γραπτοῖς κόσμοις, ὡς ἐκεῖνος, ἀλλ' ἀναγλύφοις σχήμασιν, ὧν τὰ μὲν ὠσειδῆ, τὰ δὲ λογχουειδῆ ἀναλλάξ ὡς ἐκ τοῦ σχήματός των ἐκλήθησαν τὰ σχήματα ταῦτα ὠί καὶ γλιῶσαι ὄφρων (αὐτὰ ἀπλῆς παρὰ τοῖς νῦν). Μετὰ τὸν ἐγγίνον ἔρχεται λεπτοῦς καὶ πλουσίως εἰρησμένη σπείρα, ἐπὶ ταύτης δὲ σῶμα τι ἐν εἴδει προσκεφαλαίου, στρώμα καλούμενον, συνεστραμμένον κατὰ τὰς δύο πλευράς προσόψεις καὶ ἀποτελοῦν διὰ τῆς συστρωφῆς ταύτης τέσσαρας ἑλικας, δύο ἐφ' ἑκατέρας τῶν κυρίων προσόψεων τοῦ κίονος κατὰ τὰς αὐτὰς προσόψεις φέρει ἐπὶ τοῦ στρώματος ραβδώσεις, τὸ σχῆμα τούτου ἀκολουθοῦσας καὶ ἐκτεινομένης ἐπὶ τῆς τῶν ἐλικῶν περιστροφῆς, στενομένης δὲ κατ' ὅσον αὕτη πρὸς τὸ τέρμα τῆς συστρωφῆς, τὸν καλούμενον ὀφθαλμὸν, χωρεῖ, μέχρις ἀπλῆς γραμμῆς. Ἐπὶ δὲ τῶν δύο πλαγίων προσόψεων τοῦ κίονος δέχεται τὸ στρώμα ραβδώσεις κανονικὰς, τὴν συστρωφὴν τῶν ἐλικῶν ἀκολουθοῦσας, καὶ τοὺς κανόνους αὐτῶν ἄλλοτε μὲν ἀκοσμητοὺς ἐχούσας, ἄλλοτε δὲ λεσβίῳ ὄρμῳ κεκοσμημένας, πολλάκις δὲν ὑπάρχουσι ραβδώσεις, ταινία δ' ἐξῆς, δίχην ἱμάντων, καὶ οὕτως ὀνομαζόμενα, δηλοῦσι τὴν θέσιν αὐτῶν. Εἰς τοὺς πλουσιωτέρους ναοὺς αἱ ραβδώσεις αὐταὶ ἔφερον ἐλάσματα χρυσεῖ ἢ ἄλλοις ἐγγεγομφομένα, ὡς ἔστιν ἰδεῖν ἐπὶ τῶν κίωνων τῆς Β. τοῦ Ἐρεχθείου προστάσεως, ἐφ' ὧν αἱ ραβδώσεις αὐταὶ ἐλάσμασι τε καὶ χρώμασιν ἐναλλάξ ἐκοσμοῦντο. Εὐθὺς ὑπὲρ τὸ στρώμα ἔρχεται ὁ ἄβαξ, ταπεινότερος πολὺ τοῦ Δωρικοῦ αἱ πλευραὶ αὐτοῦ ἔχουσι πλαγίαν ἐκ

τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ ἔσω διευθύνειν καὶ κοσμοῦνται ὑπὸ ὧν καὶ γλωσσῶν ὄφρων, ὑπὸ μικροῦ δ' ἀνεστραμμένου ἀνθεμίου ἐκάστη τῶν τεσσάρων αὐτοῦ γωνίων.

Καὶ οὕτω μὲν ἔχει τὸ κιονόκρανον ἐπὶ τῶν ἄλλων κίωνων εἰς δὲ τοὺς γωνιαίους, τοὺς ἐπὶ τῆς συμπτώσεως δηλ. τῶν δύο πλευρῶν, πρέπει νὰ δείξῃ τὴν μίαν τῶν κυρίων αὐτοῦ προσόψεων κατὰ τὴν ἑτέραν τῶν πλευρῶν τούτων, τὴν δ' ἑτέραν κατὰ τὴν ἑτέραν, ὡς εἰκονίζον τὴν συνένοσιν τῶν γωνιαίων κίωνων ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν καὶ τὴν εἰς τὸν συγγώνευσιν αὐτῶν, διὸ ἔχει ἐξ ἑλικῶν ἀντὶ τεσσάρων, δύο ἐφ' ἑκατέρας τῶν ρηθειῶν πλευρῶν, τὰς δ' ὑπολοίπους δύο οὐχὶ πλήρεις, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἡμισυ φαινόμενας ἔσωθεν, ἀποτελοῦσας γωνίαν ὀρθήν, σαφῶς ἐμφαίνουσιν τὴν σύνθεσιν τοῦ κιονόκρανου αἱ δὲ δύο ἐξωτερικαὶ ἑλικὲς τῶν δύο κυρίων προσόψεων συναπτόμενα κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν γωνίαν ἀποτελοῦσιν αὐτὴν λίαν προβεβλημένην.

Σχετικῶς πρὸς τὸν Δωρικὸν θεωρούμενος ὁ Ἰωνικὸς κίων εἶνε ὑψηλότερος αὐτοῦ, διότι ἔχει ὕψος 46-48 ἐμβατῶν.

Τὸ ἐπιστόλιον διαιρεῖται εἰς τρεῖς ἐπαλλήλους ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ταινίας, ὧν αἱ μὲν κατώτερα δέχονται τὴν διὰ τῆς γραφίδος διακόσμησιν, ἡ δὲ ἀνωτέρα φέρει ἐνίοτε ἀνάγλυφα δισκοειδῆ ἢ ἀσπιδοειδῆ σχήματα (ὡς φαίνεται ἐπὶ τοῦ ἐπιστολίου τῆς προστάσεως τῶν Καρυατίδων ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ) περατοῦται δὲ τὸ ἐπιστόλιον, ἐν εἴδει μικροῦ γείσου, ὑπὸ κυματίου φυλλάμασιν ἀναγλύφοις κεκοσμημένου καὶ ταινίας ὑπὲρ αὐτὸ, καὶ ἀστραγάλου ἢ λεσβίου ὄρμου κάτωθεν.

Ἡ ζωοφόρος ἐνταῦθα εἶνε ζώνη περιθέουσα τὸν ναὸν καὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ μὴ διακοπτομένη σπειρᾶ φέρουσα ἀναγεγλυμμένας σκηνὰς διαφόρους, σχέσιν πρὸς τὴν λατρευομένην θεότητα ἐχούσας συνήθως μία πρᾶξις διήκει δι' ὅλης τῆς ζωοφόρου, ἄλλοτε ὅμως δύο, τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρες ἄρμονικῶς διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλας σχέσεως συνδέονται ἐπὶ τῶν τεσσάρων πλευρῶν τοῦ ναοῦ.

Διὰ λεσβίου ὄρμου πάλιν καὶ κυματίου μετὰ ταινίας γίνεται ἡ μετάβασις εἰς τὸ ἄνωθεν κατ' εὐθείαν ἐξέχον γείσον τούτου ἢ μὲν κάτω ἐπιφάνεια κοιλοῦται πῶς ἡρέμα, ἡ δὲ κάθετος εἶνε ἀπλή φέρουσα ὡς τέρμα ὄρμον, καὶ κυματίον καὶ ταινίαν, ἄνωθεν δὲ τοῦ γείσου τῶν ἀετωμάτων διακρίνεται καὶ τὸ σιγμοειδὲς τῆς ὑδρορροῆς σχῆμα, κοσμομένης ἀναγεγλυμμένοις ἀνθεμίους. Τὸ γείσον ἔχει ἐνίοτε (ἀντὶ τῶν ἀκροσυνιδῶν τοῦ Δωρικοῦ ρυθμοῦ) τοὺς ὀδόντας ἢ γεισοπέδισμα, ἢ τοὶς κωδικὰ σώματα ἐν γραμμῇ τεταγμένα, ὧν τὰ μεταξὺ μιστοῦ καλοῦνται τὸ γεισοπέδισμα τούτο ὑπάρχει κυρίως ἐπὶ τῶν ἡ ζωοφόρος στενομένη δὲν ἐπιδέχεται

ἔλως διακόσμησιν γλυπτικὴν, ὡς φαίνεται ἐπὶ τῆς ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ προστάσεως τῶν Καρυατίδων. Τὸ γεισοπέδισμα τούτο οὐδέποτε τίθεται ὑπὸ τὸ γείσον τοῦ ἀετώματος τῶν Ἰωνικῶν ναῶν.

Ἡ στέγη τῆς στοᾶς φέρει τὰς δοκοὺς ἀναλόγως τῆς ἐπιστολίου κεκοσμημένας, ἐπ' αὐτῶν δὲ κείνται οἱ στρωτήρες, ἢ τοὶ τὰ τεμάχια τὰ φέροντα τὰ φατνώματα, κεκοσμημένοι ἐπὶ τῶν διασταυρώσεων αὐτῶν (ἱμάντων) ὄρμους λεσβίαις, περὶ τὰ ἀνοίγματα τῶν φατνωμάτων τεταγμένοις τὰ ἀνοίγματα ταῦτα εἶνε βαθύτερα τῶν Δωρικῶν, σχήματος πυραμιδοειδοῦς, καὶ διαιρούμενα ὑπὸ ταινίω, ὄρμους καὶ φυλλάμασι κεκοσμημένων, χωρίζονται εἰς τρία ἐπάλληλα κύρια μέρη τὰ ἐπ' αὐτῶν καλυμμάτια ἔφερον ἢ γεγραμμένον χρυσοῦν ἀστέρα, ἢ ὀπὴν ἐν ἣ ἐνεγομφοῦτο ἐπίχρυσος τοιοῦτος, λάμπων ἐν τῷ κυανῷ χρώματι τοῦ ἐδάφους τοῦ καλυμματίου. Ὁ δὲ τοῖχος τοῦ σινοῦ καὶ ἡ παραστάς ἀκολουθεῖ πιστῶς τὴν διαίρεσιν καὶ διακόσμησιν τοῦ κίονος καὶ ἐν γένει τοῦ περιστολίου ραβδώσεις ὅμως οὐδέποτε δέχεται ἢ παραστάς. Ὅπως ἐν τῷ Δωρικῷ οὕτω καὶ ἐν τῷ Ἰωνικῷ, οἱ ὀρθοκέραιοι κατέχουσι τὰς ἀρμοζούσας θέσεις, φέροντες ὅμως ἀνθέμια (παλαμῆταις νῦν λεγόμενα) ἀνάλογα τῷ ρυθμῷ, ἐν διακοσμοῦσιν.

Ἰδιαιτέρως μνηστὰς ἀξία εἶνε ἡ θύρα ἢ Ἰωνικῆ, ὅσα διεμορφώθη ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ, ὡς τύπος τοῦ πλουσίου αὐτῆς σχηματισμοῦ διαμείναισα. Μεγαλοπρεπὴς ἢ Ἰωνικῆ θύρα στενοῦται πρὸς τὰ ἄνω κοσμομένη πέρηξ ὑπὸ τῶν καλουμένων ζυγῶν καὶ προστομαίων εἰς τρεῖς συνισταμένων ἐπαλλήλους ταινίας, ὧν ἡ ἀνωτάτη δέχεται ὀρθοκέραιους ῥόδακας (ροζέτται) ὡς τέρμα δ' αὐτῶν ἔρχεται μέρος κεκοσμημένον λεπτοτάτω καὶ χαρισεστάτω κοσμήματι. Κατὰ τὸ ἄνω μέρος ἐνθεν καὶ ἐνθεν φέρει τὰς καλουμένας παρωτιδας ἢ ὠτα, ἢ τοὶ σώματα σιγμοειδῆ (S) ὡσεὶ ὑποβαστάζοντα τὸ ὑπέρθυρον, σχηματίζοντα δὲ διὰ συστρωφῆς δύο ἀντιθέτως συνεστραμμένας ἑλικας, τὴν ἀνωτέραν καὶ μεῖζον, καὶ τὴν κατωτέραν καὶ ἐλάσσον.

Τοιαύτη ἐν ὀλίγοις ἢ διακόσμησις τῶν Ἰωνικῶν ναῶν, οἵτινες παρέχουσι φαιδρὰν καὶ μειδιῶσαν καὶ κεκινημένην τὴν ὄψιν, ἐν ᾧ σύννου καὶ βαρὺ καὶ σοβαρὸν ἴσταται πᾶν Δωρικοῦ ρυθμοῦ οἰκοδόμημα. Χαρακτήρ ἴδιος αὐτοῦ, εἶνε ἡ χάρις ἐν τῇ ἐκτελέσει καὶ ὁ πλοῦτος, ἀλλὰ πλοῦτος σάφρων, ἐν τῇ διακοσμῆσει, οὐχὶ οἷον ἤθελον οἱ Ῥωμαῖοι, διὰ τῆς μέχρι κόρου συσσωρεύσεως κοσμημάτων καὶ ἀναμίξεως καὶ ἀναστατώσεως τῆς τέχνης ἐκδηλοῦντες αὐτὸν, ἀλλ' ἀπλόως μετὰ τῆς δεοῦσης καλαισθησίας καὶ λεπτότητος διακεχυμένοι. Ὅπως δὲ ὁ Δωρικὸς κίων δύναται ἐπιτυχέστατα νὰ παραβληθῇ πρὸς ἄνδρα σοβαρὸν, τοιοῦτοτρόπως ὁ Ἰωνικὸς φαίνε-

και ως φιλάρεστος παρθένος, τρυφερός και χαρίεις ξμα' διὰ τοῦτο, ἔπου τοῦτο ἐνεχώρει, δλόγλυφα παρθένων σώματα ἐτάσσοντο εἰς τὴν θέσιν τῶν κίωνων αὐτοῦ, ζωηρότερον τὴν ἰδέαν τῆς ελαφρότητας και τρυφερότητος τοῦ ῤυθμοῦ εἰκονίζοντα. Αἱ ἴεσιν κίωνων ἐπέχουσαι παρθένοι αὐταὶ ἐκαλοῦντο Καρυάτιδες. Αἱ Καρυάτιδες αὐται, οἷαι ἐν τῷ Ἐρεχθεῖ φαινόνται, ἔβαινον ἐπὶ πλίνθου και ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὸ σῶμα τοῦ κίονος· ὑπὲρ τὴν κεφαλήν αὐτῶν ἔρχεται ὁ ἐχίνος μόνον και ὁ ἔβαξ' τὸν ἐχίνον θεωροῦσι τινές ὡς κάνιστρον, διὸ και κανηφόρους θέλουσι ταύτας, ἄλλοι δὲ ὡς προσκεφάλαιον τῆν ἵνα μὴ ὑποφέρῃ ἡ τρυφερά τῶν νεανίδων κεφαλή.

Μνημεῖα τοῦ ῤυθμοῦ τούτου πλεῖστα εὑρίσκονται κατὰ τὰ παράλια τῆς Μ. Ἀσίας, ἣτοι ἐν ταῖς Ἴωνικαῖς ἀποικίαις, ἔπου πλουσιωτέρας διακοσμήσεως και εὑρυτέρας ἀναπτύξεως ἔτυχεν ὁ ῤυθμός. Ἐν Ἀθήναις διεσώθησαν δύο και ὡς δείγματα τῶν δύο διαμορφώσεων τοῦ ῤυθμοῦ τούτου, τῆς κυρίως Ἴωνικῆς και τῆς Ἀττικουργουῆς, ὁ Ναὸς τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς και ὁ τῆς Ἀθηνᾶς Νίκης ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν, πρὸς τούτοις δὲ και ἡ ἐσωτερικὴ ὑποδιαίρεσις τῆς Δ. στοᾶς τῶν Προπυλαίων.

Ὁ Κορινθιακὸς ῤυθμός, συγγενὴς ὦν τῷ Ἴωνικῷ και ἐξ αὐτοῦ τὸ πλεῖστον διαμορφωθείς, διαφέρει αὐτοῦ πολὺ κατὰ τὸ κιονόκρανον. Ὁ ῤυθμὸς οὗτος ἀνεγράφη περὶ τὸ 420 π. Χ. ἐφορμοσεῖς τὸ πρῶτον, μετὰ τὴν εὐρασίαν του, εἰς τὸν ἐν Τεγεᾷ ναὸν τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς (400 π. Χ.) ἔπου συνυπήρχον και οἱ δύο ἄλλοι ῤυθμοὶ εὑρετῆς δὲ ἡ διακοσμητῆς τοῦ κιονοκράνου, καθ' ὃ κυρίως διαφέρει τοῦ Ἴωνικοῦ, λέγεται Καλλιμαχος ὁ Ἀθηναῖος.

Ἠ βῆσις τοῦ κίονος σύγκειται ἐκ πλίνθου τετραγώνου, σπείρας, τροχίλου και δευτέρας σπείρας· τὸ σῶμα ὁμοίον τῷ Ἴωνικῷ, ὑψηλότερον ὅμως ἢ μάλλον ἐκείνου λαγαρόν, μετὰ 2 1/2 βάθωσειον, βαθυτέρων ἢ ἐπὶ τοῦ Ἴωνικοῦ κίονος, ληγουσῶν ἀνω εἰς τόξα ἢ ἐξεχουσῶν εἰς φύλλα πρὸς τὰ ἔξω ἠρέμα κλίνοντα, ὡς ἐπὶ τοῦ Λυσικρατείου παρατηρεῖται· και οἱ κανόνες δὲ τῶν βαθδώσεων ἀποβαίνουσι παχύτεροι τῶν Ἴωνικῶν.

Ἐποτραχίλιον δὲν διακρίνεται, ἀντὶ δὲ τούτου ἀπλοῦς ἀστράγαλος ἢ ταινία ἐγγεγλυμμένη ὑπάρχει, μεθ' ἣν ἀμέσως τὸ λοιπὸν κιονόκρανον. Τούτου δὲ ἡ διαμόρφωσις ἀποδίδεται εἰς τυχαίαν συνάντησιν. Διηγούνται δηλαδὴ περὶ τούτου, ὅτι ἐπὶ τοῦ τάφου κέρης τινός ἐν Κορίνθῳ ἔθετο ἡ τροφὸς κάλαθον μετὰ τῶν συνήθων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κτερισμάτων, ἢ κατ' ἄλλους ἀθυρημάτων και προσφιλοῦν τῇ κόρῃ ἀντικειμένων, ἐπιθέσασα ἐπ' αὐτοῦ και πλίνθον. Τῷ χρόνῳ ἐκεῖ παρὰ τὸν κάλαθον ἐφύησαν ἄκωνθοι, αἵτινες ἀνέπτυξαν φύλλα πάντοθεν περιβαλλόμενα αὐτὴν

και βλαστοὶ ἐξ αὐτῶν ἀνέδραμον, οἵτινες ἐν τῇ ἀναπτύξει αὐτῶν εὐρόντες κάλυμα τὰς τέσσαρας ἐξεχούσας τῆς πλίνθου γωνίας συνεστράφησαν ὑπ' αὐτὰς, και οὕτω κατεκοσμήθη ἀπλούστατα ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως ὁ τάφος τῆς Κορινθίας κέρης. Τοιοῦτόν τι ἰδὼν ὁ Καλλιμαχος, τεχνικωτάτην τῆς φύσεως αὐτῆς σύνθεσιν, παντίς καλλιτέχνου τὸν ὀφθαλμὸν δυναμένην νὰ προσβάλῃ, συνέλαβεν ἀμέσως τὴν ἰδέαν διαμορφώσεως κιονοκράνου, και οὕτως ἀπετέλεσε νέον ῤυθμὸν, τὸν ἐκ τοῦ τόπου τῆς εὐρέσεως Κορινθιακῶν κληθέντα.

Οὐδὲν ἄλλο λοιπὸν εἶνε τὸ κιονόκρανον τοῦ ῤυθμοῦ τούτου, εἰ μὴ αὐτὸς ὁ κάλαθος ὑπὸ τῶν φύλλων περιβαλλόμενος και τῆς πλίνθου θερματιζόμενος. Ὁ κάλαθος εἶνε ὑψηλός, ἔχων τὸ σὴνηδες τῶν ἀρχαίων καλάθων σχῆμα· τὰ δὲ φύλλα τάσσονται εἰς δύο σειρὰς· ἡ κατωτέρα περιλαμβάνει διττὸ πλατεῖα φύλλα ἀκάνθου πρὸς τὰ ἔξω κλίνοντα. Τὰ φύλλα ταῦτα ἐνίοτε δὲν εἶνε ἀκάνθου, ἀλλ' ἄλλα τινὰ στενώτερα, ὡς ἐν τῷ Λυσικρατεῖῳ. Μετὰ τὰ τὰ ὀκτώ ταῦτα, ὀπισθεν και ἐκ τῶν μεταξὺ τούτων διαστημάτων φύονται διττὸ ἕτερα, ὑψηλότερα και ὠραιότερα τῶν πρώτων ἀκάνθου φύλλα πάλιν ἀρχικῶς ὅμως ἢ σειρὰ αὐτὴ ἀπετελεῖτο ὑπὸ φύλλων λογοσειδῶν, ὡς τὰ τῆς ἐλαίας (τούτων δ' ἀπομίμησις τὰ ἐπὶ τῶν κιονοκράνων τοῦ ὀρολορίου τοῦ Κυρρήστου). Ἐκ τῶν διαστημάτων τῶν μεταξὺ τῶν τῆς δευτέρας σειρὰς φύλλων και ἀκριβῶς ὀπισθεν τῶν τῆς πρώτης, ἄνερχονται και οὐλοὶ ἀνά δύο εἰς ἐκάστην τῶν τεσσάρων πλευρῶν περικαλυπτόμενοι ὑπὸ μικροτέρων φύλλων. Οἱ και οὗτοι συνέρχονται ἵνα δύο ἐξ ἐκάστης πλευρᾶς εἰς τέσσαρας γωνίας, ὑπὸ τὰς τοῦ ἀνωθεν ἐπικειμένου ἀβακος, συστρεφόμενοι δ' ὑπ' αὐτὰς ἀποτελοῦσι τέσσαρας γενναίας ἐλικας, ὡσεὶ ὑποστηρίζουσαι τὴν ἀβάκα και ὑπὸ τὸ βᾶρος αὐτοῦ κυπτούσας. Ἐκ τῶν μεγάλων τούτων και οὐλων ἐκφύονται μικρότεροι, εἰς ἐκάστου, ἀντιθέτως περὶ τὸ μέσον τῶν πλευρῶν συστρεφόμενοι. Διὰ τῆς συμπτώσεως δὲ δύο μικροτέρων τοιοῦτων και οὐλῶν διέρχεται κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ ἀνω, εἰς ἀνθίμιον ἀπολήγειν και μέχρι τοῦ μεσοῦ τῆς ἀνωθεν κειμένης πλευρᾶς τοῦ ἀβακος διήκειν, βλαστὸς ἰσχυρὴς τὴν ἀρχὴν ἔχων ὀπισθεν τοῦ μεσαίου φύλλου τῆς δευτέρας σειρᾶς, ἐφ' ἐκάστης πλευρᾶς.

Ὁ ἀβάξ' ἔχει τὰς πλευρὰς κεκοιλωμένας και ἐν εἶδει τροχίλου, μετὰ μικρὸν γείσου, ἐσχηματισμένας, τὰς δὲ γωνίας, ἄλλοτε μὲν λίαν ὀξείας, ἄλλοτε δὲ ἀποτεγμημένας.

Ὁ κίων ὅλος γίνεται πολὺ ὑψηλότερος τοῦ Ἴωνικοῦ, τὸ ἐπιστόλιον γίνεται ταπεινότερόν πους τοῦ Ἴωνικοῦ, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ εἶνε ὁμοιωτακτον, ὡς και τὰ ὑπὲρ αὐτὸ μέρη τοῦ θριγκοῦ, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι πάντοτε ὑπάρχει ὁ ὀδον-

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΠΡΑΞΕΓΡΑΦΗΜΑ

τωτὸς κανῶν, ἣτοι οἱ ὀδόντες, ὑπὸ τὸ γείσον, οὐ μόνον τὸ περιθῆον τὸν ναὸν ἀλλὰ και τὸ κοσμοῦν τὰς πλαγίας τῶν ἀετῶν πλευρᾶς, ἔνθα οὐδέποτε ἐτίθετο εἰς τὸν Ἴωνικόν.

Ἐπὶ τούτοις σημειωτέον ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ και μεταξὺ τῶν μεταβατικῶν μερῶν τῶν δύο τελευταίων ῤυθμῶν, καθ' ἕσον ὁ Κορινθιακός, ὁ γνήσιος Κορινθιακός, δὲν ἔχει τοὺς ἑσθίους ἔρμους τοῦ Ἴωνικοῦ, οὐδὲ τὰ φυλλώματα τούτου ὁμοιάουσι πρὸς τὰ ἐκεῖν· μόνον δ' ἐπὶ τοῦ Ῥωμαϊοκορινθιακοῦ παρατηρεῖται ἀνάμιξις τούτων. Τὸ σῶμα δὲ τῆς Κορινθιακῆς παραστάδος δέχεται και βαθδώσεις.

Τὸν ῤυθμὸν τούτον ἀνέπτυξαν οἱ Ἕλληνες μετὰ τῆς χαρακτηριστικῆς αὐτοῦ σφραγίδος, ὡς πλούσιον δὲ και μεγαλοπρεπὴ ἐγκολπαθέντες και ἀγαπήσαντες οἱ Ῥωμαῖοι και ἐπιθυμοῦντες νὰ καταστήσωσιν αὐτὸν, σύμφωνα ταῖς τάσεις αὐτῶν, πλουσιώτερον, ἀνέμιξαν αὐτὸν ὑπ' ἀσπίας μετὰ τοῦ Ἴωνικοῦ και ἀπετέλεσαν τὸν Ἰωμαιοκορινθιακὸν ῤυθμὸν, διακρινόμενον διὰ τὸν ὄγκον μάλλον και τὴν ιδεῖαν διατιθέμενον πλούτον ἢ τὴν κομψότητα και χάριν τὴν περιβάλλουσαν τὴν ἀπλοῦν Κορινθιακῶν. Αὐτοῦ ὅμως τοῦ γνησίου Κορινθιακοῦ, ὡς ἴδιος χαρακτήρ δύναται νὰ τεθῇ και τὸ ὑπερήφανον και ὑψηλὸν και πραχὸν συνάμα, μετὰ τὴν λαγαρότητα δὲ τῶν μερῶν αὐτοῦ και τι τὸ ξηρὸν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν τρυφερὸν Ἴωνικόν.

Τοῦ γνησίου Κορινθιακοῦ ῤυθμοῦ μνημεῖον ἔξιν λόγῳ ἐν Ἀθήναις εἶνε τὸ Λυσικρατεῖον Κορινθιακὸν ῤυθμοῦ, πλὴν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, ἄλλα μὲν μετὰ μείζονος ἄλλα δὲ μετ' ἐλάσσονος ἐπιδράσεως τῆς Ῥωμαϊκῆς τεχντροπίας εἶνε τὸ παρὰ τὴν Ἰλισὸν Ὀλύμπιον, ἢ κατ' αὐτὸ Ἀφίς τοῦ Ἀδριανοῦ, τὴ μνημεῖον τοῦ Φιλοπάππου, τὴ Ὄρολόγιον τοῦ Κυρρήστου. Ὅλος Ῥωμαϊκὴ τὴν κατασκευὴν ἢ στοὰ τοῦ Ἀδριανοῦ, και οἱ δύο κίονες οἱ ὑπὲρ τὸ Θρασύλλειον, ὡς βᾶσις χορηγικῶν τριπόδων ἰστάμενοι και δεκνόντες ὅτι, ὅπως ὁ Δωρικὸς, οὕτω και ὁ Κορινθιακὸς κίων ἠδύνατο νὰ τεθῇ μεμονωμένος· ἔτι δὲ και κίων τις ὑπὲρ τὴν στήγην ναῖσικου τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου, παρὰ τὸ θέατρον, ἀνατεινών, περὶ οὗ λέγεται ὅτι ἀνήκει εἰς τὸ ἐκεῖ που τὸ πάλαι κείμενον ἱερὸν τοῦ ἥρωος Τοξάριδος, τοῦ σώσαντος τὴν πόλιν ἀπὸ λοιμοῦ και λαμπατικῶ θερουμένου.

Τοιαῦτα ἐν συντομίᾳ τὰ κατὰ τοὺς τρεῖς τούτους ῤυθμούς, καθ' ἕσον θεωροῦνται μεμονωμένοι. Ἰενικῶς παρατηρεῖται ὅτι ἐν ἢ ὁ Δωρικὸς, πρὸς τὴ τελείᾳ ἰσχύος αὐτοῦ, συνάπτει τὴν ἐντόπιον ἀπλῆς ἰσχύος και ἀσφαλῶς τεθεμελιωμένου μεγαλείου, ὁ Ἴωνικὸς προσκαθεῖ νὰ καταστή ἄριστός δι' εὐμικροτέρων σχημάτων και μείζονος χάριτος, ἐν ἢ πλούτον προσβάλλει και λαγαρότητα μείζονα τούτου ὁ εὐμικροτέρος ἀμφοτέρων Κορινθιακός.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐξερχόμενοι τοῦ σχολείου, εἶχομεν καίξει ὄλιγον, και ἐπειδὴ τὸ παιγνίδιον διήρκεσεν ἀρετὸν χρόνον, εἶχον βραδύνει περισσότερον παρ' ὅ,τι ἐπεθύμουν, ἔταν ἀπεφάσισα νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἀπὸ τῆς πλατείας τοῦ σχολείου μέχρι τῆς ὀδοῦ, ἔπου διεμμένομεν τότε, ἔτρεξα χωρὶς νὰ σταματήσω, φέρον τὰ βιβλία ἐντὸς τῆς ζώνης μου, τὸ δὲ πιδίδιον μου κρατῶν διὰ τῶν ὀδόντων. Ἐν τούτοις, φθάσας εἰς τὴν κλίμακα, ἀνέπνευσα ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ἀκριβῶς ἐφ' ὅσον ἀπῆταιτο χρόνον νὰ ἐφερῶ ψευδὸς τι, ὅπως διευκολύω τὴν εἰσοδόν μου. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐκτύπησα μετὰ τόλμης. — Καλημέρα, Δανιὴλ, μοὶ εἶπεν ὁ πατήρ μου, ἐλθὼν νὰ μ' ἀνοίξῃ ἔργεσαι πολὺ ἀρχὰ, φίλε μου. Καὶ ἤρχισα ν' ἀπαγγέλλω μετ' ἀναιδείας τὸ ὄρατόν μου παραμύθιον· ἀλλ' ὁ προσφιλέσις πατήρ δὲν μ' ἀφήκε νὰ τελειώσω, ἀλλ' ἐλάσσας με ἐπὶ τοῦ στήθους του, μ' ἐνηγκαλίσθη ἐν μακρῷ σιωπῇ. Σκέφθητε λοιπὸν πῶσον ἐξεπλάγην ὑπὸ τῆς ὑποδοχῆς ταύτης ἐγὼ, ὅστις περιέμενον σφοδρᾶν ἐπιπλήξιν. Κατ' ἀρχὰς ἐσκέφθην ὅτι εἶχομεν προσκεκλημένους εἰς δεῖπνον· ἐγνώριζον ἤδη ἐκ πείρας, ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις οὐδέποτε ἐπεπληγτόμην· ἀλλ' εἰσερχόμενος εἰς τὸ ἐστιατόριον, εἶδον ἀμέσως ὅτι ἠπατώμην, διότι ἐπὶ τῆς τραπέζης ὑπῆρχον τρία μόνον πινάκια, ἐν δὲ τὸν πατέρα μου, ἕτερον διὰ τὴν μικρὰν ἀδελφὴν μου και τοῖτον δι' ἐμέ. — Καὶ δὲν γευματίζει μεθ' ἡμῶν ἡ μήτηρ; ἠρώτησα ἐκπληκτός. — Ἡ μήτηρ σου ἀνεχώρησε, Δανιὴλ, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ μου μετὰ φωνῆς γλυκείας· εἶναι ἤδη εἰς τὴν Ναρβόννην, ἔπου ὁ ἀββᾶς ἀδελφός σου εἶναι πολὺ ἀσθενής. Ἐπειτα, βλέπων ὅτι ὀχρίασα, προσέθηκε σχεδὸν εὐθῶως πρὸς ἡσυχίαν μου: — Ὄταν λέγω πολὺ ἀσθενής, εἶναι τρόπος τοῦ λέγειν. . . Μᾶς ἔγραψαν ὅτι ὁ ἀββᾶς ἦτο κλινήρης. . . Γνωρίζεις τὴν μητέρα σου. . . ἠθέλησε ν' ἀναχωρήσῃ. . . Ἐν συντόμῳ, δὲν εἶναι τίποτε. . . Ἐμπρὸς, κάθησε νὰ φάγωμεν. . . Ἀποθνήσκω ἀπὸ πεινᾶν. Ἐκάθησα σιωπῶν εἰς τὴν τραπέζαν, ἀλλ' ἡ καρδία μου ἦτο βεβαρημένη, ὅσους δὲ και ἄν κατέβαλον κόπους, ἦτο ἀδύνατον νὰ σταματήσω τὰ δάκρυά μου, σκεπτόμενος ὅτι ὁ ἀββᾶς ἀδελφός μου ἦτο πολὺ ἀσθενής.

Ἐδειπνήσαμεν σιωπῶντες. . . μεμακρυσμένοι ἀλλήλων. Οὐδεὶς διελέγετο. . . Ἡ μικρὰ, καρφομένη ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς ἔδρας τῆς, ἐφλύαρει, παιίζουσα μετὰ τὸ πινάκιον τῆς και μῆδενός τὴν προσοχὴν ἐφελευσάσα· ὁ πατήρ μου ἐγεῦετο ἐσπασμένος, ἔπιπε πολὺ, κατεῖτα ἐσταμάτα αἰφνιδίως και ὠνειροπόλει. . . Ἐγὼ δὲ αἰκνῆτος εἰς τὸ ἐν ἄκρον τῆς τραπέζης, οἶονεὶ κατὰπληκτος, ἀνεμυνησκόμην τὰς ὀραίας ἐξοχικᾶς

εκδρομὰς ἡμῶν μετὰ τοῦ ἀββά, ὅταν ἤρχετο εἰς τὴν οἰκίαν. Τὸν ἔβλεπον ἀνασηκόνοντα τὸν χιτῶνά του διὰ τὰ μὲ μᾶθῃ νὰ υπερπηδῶ τὰς τάφρους. Ἄνεπὸλον ἐπίσης τὴν ἡμέραν τῆς πρώτης λειτουργίας του, καθ’ ἣν ἅπασα ἡ οἰκογένεια ἦτο παρούσα. Πόσον ἦτο ὠραῖος, ὅταν μὲ ἀνοικτοὺς τοὺς βραχίονας ἐστρέφετο πρὸς ἡμᾶς, λέγων: «Ὁ Θεὸς μεθ’ ὑμῶν!» διὰ φωνῆς τοσοῦτον γλυκειάς, ὡστε ἐκλαίειν ἐκ χαρᾶς ἢ μίτηρ μου...

Καὶ ἤδη τὸν ἐφανταζόμην ἐκεῖ κάτω, εἰς τὴν φρικτὴν ἐκείνην Ναρθόνην, κατάκλιτον, ἀσθενῆ, μακρὰν πάντων ὅ,τι δὲ ἐδιπλασίαζε τὴν ὀλίψιν μου, ἦτο φωνῆ, ἢν ἤκουον ἀπὸ τῶν ἐγκάτων τῆς καρδίας μου, κρᾶζουσάν μοι:—Ὁ Θεὸς σὲ τιμωρεῖ διὰ τὸ σφάλμα σου ἔπρεπε νὰ εἰσελθῆς ἐν εἰλικρινείᾳ, δὲν ἔπρεπε νὰ ψευσθῆς! Καὶ ἐμπλεως ὑπὸ τῆς φορικτῆς σκέψεως, ὅτι πρὸς τιμωρίαν μου ἐμελλε ν’ ἀποθάνῃ ὁ ἀδελφός μου, ἀπελπίς ἔλεγον:—Ποτὲ, ποτὲ δὲν θὰ παύσω πλέον, ἐξεργόμενος τοῦ σχολείου!

Μετὰ τὸ δεῖπνον ἀνήφθη ὁ λόγνος καὶ ἡ νυκτερινὴ ἐργασία ἤρχισεν. Ἐπὶ τοῦ τραπέζου ἀνοήδου, ἐν τῇ μέσῳ τῶν λευκῶν τοῦ ἐπιδορπίου, ἡ μικρὰ εἶχεν ἀνατρέψει τὸ κάλυπτρόν της, διασκεδάζουσα ἐν σιωπῇ, εὐτυχῆς διότι ἔβλεπεν, ὅτι ἐλησημόνου νὰ τὴν ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν κλινὴν ὅ πατὴρ μου ἀνεγίνωσκε πλησίον της... Ἐγὼ δὲ, ἀνοίξας τὸ παράθυρον, ἐστηρίχθην ἐπὶ τοῦ ἐξώστου.

Ἦτο ἑσπέρα Ἀγούστου. Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦτο βαρεία, ὁ καὶ τοῦτος πνευρῆς... ἤκουον τὰς συνδιαλέξεις καὶ τοὺς γέλωτας τῶν χωρικῶν, καθήμενων ἐνώπιον τῶν θυρῶν των, καὶ τὸν ἦχον τῶν τυμπάνων τοῦ μεμακρυσμένου φρουρίου...

Ἐυδοκίμην ἐκεῖ ἀπὸ τινῶν στιγμῶν, ὀλιβεράς ἔχων σκέψεις, θεωρῶν ἀορίστως ἐν τῇ νυκτὶ, ὅταν τὸ βίαιον κτύπημα τοῦ κώδωνος μ’ ἀπέσπασεν αἰφνης τοῦ ἐξώστου. Παρατήρησα τὸν πατέρα μου μετὰ φρίκης καὶ ἐπίστευσα ὅτι εἶδον ἀγωνίας τρώμον διερχόμενον ἐπὶ τοῦ προσώπου του, ὅφ’ οὐ κατεκρινόσθην. «Κτύπος!» μοὶ ἐφωθίρισεν μετὰ φωνῆς ἡσύχου.

—Σταθῆτε, πᾶτερ! πηγαίνω ἐγὼ! καὶ ἐσπεύσα πρὸς τὴν θύραν.

Ἀνθρωπὸς τις ἵστατο ἐπὶ τοῦ κατωφλίου. Εἶδον αὐτὸν ἐν τῇ σκιᾷ τεινοντά μοι πράγμα τι, ὅπερ ἐδίσταζον νὰ λάβω: «Ἴβναι τηλεγράφημα!» εἶπε. Τηλεγράφημα! ὕψιστος Θεέ! Ἐλαβον αὐτὸ φρίσσων καὶ ἀπώθων τὴν θύραν ἄλλ’ ὁ ἀνθρωπὸς ἐκράτησεν αὐτὴν διὰ τοῦ ποδός του, εἰπὼν μοι ψυχρῶς: «Ἦρεπαι νὰ υπογράψῃτε!»

Ἐπῆρεπε νὰ υπογράψω! «Τίς εἶναι αὐτοῦ, ἀκνιή!» ἐκράξεν ὁ πατὴρ μου τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

Ἐπεκρίθη: «Τίποτε! πτωχὸς τις!»

Καὶ νύσας εἰς τὸν ἀνθρώπον νὰ μ’ ἀκολου-

θήσῃ, ἔτρεξα εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἔβρεξα τὴν γραφίδα μου εἰς τὴν μελάνην μετὰ δισταγμοῦ, εἴτα ἐπανῆλλον.

Ὁ ἀνθρώπος μοὶ εἶπεν: «Υπογράψατε!» Ἐπέγραψα μετὰ χεῖρας τρεμουσῆς, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λόγων τῆς κλίμακος ἔπειτα ἐκλείσα τὴν θύραν καὶ ἐπανῆλλον, κρατῶν τὸ τηλεγράφημα ὑπὸ τὴν ἐσθῆτα. Ὡ! ναί, σὲ ἐκράτουν κεκρυμμένον ὑπὸ τὴν ἐσθῆτά μου, δυστυχὲς τηλεγράφημα! Δὲν ἐπεθύμουν νὰ σὲ ἴδῃ ἕτερός τις παρ’ ἐμέ διότι ἐγνωρίζον ἣδη ὅ,τι ἤρχεσθαι νὰ μᾶς ἀναγγεῖλῃς καὶ οὐδὲν νέον μ’ ἐμάνθανες, μάλιστα, οὐδὲν, τὸ ὅποσον νὰ μὴ εἶχεν ἤδη μακτεύσει ἡ καρδίᾳ μου.

«Ἦτο πτωχὸς τις;» ἠρώτησεν ὁ πατὴρ, θεωρῶν με. Τῷ ἀπεκρίθη ἀνευθραδίως: «Ἦτο πτωχὸς!» Καὶ διὰ νὰ διασκεδάσω τὰς ὑποφίας του, ἐπανέλαθον τὴν ἔσθιν μου εἰς τὸ παράθυρον. Ἰβνεῖα ἐκεῖ ἐπὶ τινὲς καιρὸν ἀκόμῃ, ἀκίνητος, ἀφωνος, ὀλιθῶν ἐπὶ τοῦ στήθους τὸν χάρτην, ὡςτις μὲ δικάειεν ἣδη... Ἰβνοτε προσεπάθουν νὰ λάβω ὄφρος, λέγων κατ’ ἐμαυτὸν: «Τίς εἶδεν;... ἴσως εἶναι εὐτυχῆς τις εἰδνησις... ἴσως εὐεραπειθῆ...» Πράγματι ὅμως ἠθανόμεν, ὅτι τοῦτο δὲν ἦτο ἀληθές, ὅτι ἐψευδόμην εἰς ἐμαυτὸν, ὅτι τὸ τηλεγράφημα οὐδὲν τοιοῦτον ἔλεγε... Καὶ τέλος ἀπεράσισα νὰ μεταβῶ εἰς τὸ δωμάτιόν μου διὰ νὰ μάθω ἅπαξ τί μοὶ συμβαίνει...

Ἐξῆλλον τοῦ ἐστιατορίου βραδέως, ὑποκρινόμενος τὸν ἀδιάφορον ἄλλὰ μεθ’ οἱας πυρετώδους ταχύτητος ἀνήγα τὴν λυχνίαν, φθάσας εἰς τὸ δωμάτιόν μου! πόσον ἔτρεμον αἱ χεῖρές μου, ὁπότε ἤνοιγον τὸ θανάσιμον τηλεγράφημα! μετὰ πόσων θερμῶν δακρύων τὸ κατέβρεξα, ὅταν τὸ εἶχον ἀνοίξει!... Τὸ ἐπανέγνω εἰσοσάκας, ἐλπίζων πάντοτε ὅτι ἠπατώμην ἄλλὰ, φεῦ! δυστυχῆς ἐγὼ! Ματαίως τὸ ἀνέγνω καὶ τὸ ἐπανεγγών, ποικίλως αὐτὸ μελετῶν, οὐδὲν ἐμαθὼν παρ’ αὐτοῦ, ἢ ὅ,τι κατὰ πρῶτον εἶχεν εἶπει καὶ ἐγνωρίζον ἣδη ὅ,τι θὰ ἔλεγε πάντοτε: «Ἀπέθανε! δέσθε ὑπὲρ οὗτο!»

Ἄγνωθ πόσον καιρὸν ἐμεινα ἐκεῖ ὀρθός, δεόμενος, κλαίων, τεθλιμμένος ἐνώπιον τοῦ ἡναωγμένου ἐκείνου τηλεγραφήματος. Ἰνθυμοῦμαι μόνον ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἔκλειον, πρὶν δ’ ἐξέλθω τοῦ δωματίου μου, ἔλουσα ἐπὶ πολὺ τὸ πρόσωπόν μου ἔπειτα ἐπανῆλλον εἰς τὸ ἐστιατόριον, κρατῶν εἰς τὴν μικρὰν χεῖρά μου διπλασμένον τὸ δυστυχὲς τηλεγράφημα... Καὶ ἤδη τί ἔπρεπε νὰ κάμω; Τίνι ττρόπῳ ν’ ἀναγγεῖλαι εἰς τὸν πατέρα μου τὴν τρομερὰν εἰδήσιν, ἐν τίνι δὲ δικάει ἐκράτουν αὐτὴν μέχρι τοῦδε μυστικῆν καὶ δι’ ἐμὲ μόνον; Δὲν ἦτο καλλίτερον νὰ πορευθῶ ἀμέσως εἰς αὐτὸν, ὅταν τὸ τηλεγράφημα εἶχε φθάσει; Ἦθέλωμεν τὸ ἀνοίξει συγχρόνως...

Ἐνῶ τοιαῦτα ἐσκεπτόμην, ἐπλησίασα πρὸς τὴν

τράπεζαν καὶ ἦλλον νὰ καθίσω πλησίον τοῦ πατρός μου, ἀκριβῶς πλησίον αὐτοῦ. Ὁ πτωχὸς εἶχεν ἀφήσει τὸ βιβλίον του καὶ ἐπαίξε μὲ τὴν μικρὰν... Ἐβλεπον τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ πρόσωπον, κατὰ τὸ ἡμισυ φωτιζόμενον ὑπὸ τῆς λυχνίας, ἐμψυχούμενον καὶ μειδίων κατὰ στιγμάς, καὶ ἐδίσταζον νὰ τῷ εἶπω: «Ὡ! ὄχι! μὴ γελᾶτε, σὲ παρακαλῶ...»

Ἐνῶ τοσοῦτον περιλύπας ἐθεώρουν αὐτόν, ὁ πατὴρ μου ἤγειρε τὴν κεφαλὴν... Τὰ βλέμματά μας συναντήθησαν δὲν γνωρίζω τί εἶδεν εἰς τὸ ἐδικόν μου, ἀλλ’ ἐγὼ γνωρίζω ὅτι τὸ πρόσωπον ἀποσυντετέθη αἰφνης, ἰσχυρὰ κραυγὴ ἐξῆλθε τοῦ στήθους του καὶ μετὰ παραξικαρδίου φωνῆς μοὶ εἶπεν: «Ἀπέθανε; δὲν ἔχει οὕτω;» Ἐπεσον στενάζων εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἐκλάουσα μεν τοιουτοτρόπως ἐπὶ πολὺ, ἐνθὲ πλησίον ἡμῶν ἡ μικρὰ ἐπαίξε μὲ τὸ τηλεγράφημα, τὸ τρομερὸν θανάσιμον τηλεγράφημα, ἀφορμὴν ὄλων τῶν δακρύων μας!...

Παρήλθε πολὺς χρόνος ἐκτοτε... Φεῦ! πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνον ἀνεπαύθη ἐν τῷ φρικτῷ κοιμητηρίῳ τῆς Ναρθόνης ὁ πτωχὸς ἀββάς, ὅν τόσο εἶχον ἀγαπήσει. Λοιπὸν! τὸ πιστεύετε; καὶ σήμερον ἀκόμῃ ὅταν λαμβάνω τηλεγράφημα, ποτὲ δὲν τὸ ἀνοίγω, χωρὶς νὰ τρέμω ἀπὸ φρικτίας... Νομίζω πάντοτε ὅτι θέλω ἀναγνώσει, ὅτι ἀπέθανε καὶ ὅτι πρέπει νὰ δεώμεθα ὑπὲρ αὐτοῦ!

[Alfonse Daudet].

Ἐκ παλαιῶν τινος βιβλίου, περιχόντος πλείστα ἀνοήσια ποιήματα τῶν πρὸ ἑκατὸν ἔτων διακεκρυμμένων ἐν τῷ Φαναρίῳ ποιητῶν, ἀπεσπασάμεν τοὺς ἐπομένους στίχους. Δημοσιεύοντες δὲ αὐτοὺς ὅπως ἴσθωσιν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν πόσον βαθὺς εἶχεν εἰσχωρήσει ἡ τουρκικὴ γλώσσα εἰς τὴν ἑλληνικὴν, κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωμεν, ὅτι τὰ παρατελλόμενα ποιήματα εἶνε τὰ ἦτρον ἀηδὴ ἢ μάλλον οἱ μαργαριταὶ τῆς συλλογῆς! Ἐν τούτοις τὰ ἀηδὴ τὰτα ποιήματα ἤρσαν ὁπότε, ἀπεσπασθέντο, ἐτραγωδοῦντο, ἀνταγράφοντο οἱ δὲ ποιηταὶ αὐτῶν ἀνημέμβοντο, ἐπευφημοῦντο, ἦσαν περικείμενοι πόσα βόθια χεῖλη δὲν τοὺς ἐμειδίασαν; πόσοι ὄφρατοὶ ὀφθαλμοὶ δὲν τοὺς ἐραφοχαίρεισαν; διότι πᾶσα ἐποχὴ ἔχει τὰ θελητὰ της, τὸ πνεῦμά της, τοὺς ἐποιοὺς της. Σ. τ. Δ.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ-ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Τοῦ Ἀλεξάνδρου Κάλφαγγου.
 Ὅμοια πέτρα κη-ἐν σηκῶσι
 πρέπει νὰ τὸ μετανοήσω
 γιὰ τὴν βροχῶν νύκτι σκέτο
 τῆς ψυχῆς μου τὸ σκεπτό...
 Ἄπὸ λόγου μου ταραξί,
 καὶ Ἄ μὴ ν’ ὄλο φωνάζει!
 Ἡ-ἀπ’ τοὺς ἄλλους κάμνει χάρι,
 μῆτε κἄν τοὺς κάμνει νάρι!
 Ὅταν εἴθῃ εἰς ἐμένα,
 δαίτυναι ἢ ἢ κατωμένη,
 καὶ ἀφ’ ἡμῶν κἀμει,
 καὶ σοχπέτι μὲ τὸ δρᾶμι κτλ.
 Ἐξ Ἀθύμιος Κατὴνκως.

Σφαῖρα, τάχα δὲν γυρῆσαι καὶ σ’ ἐμένα μὰ φορὰ,
 νὰ χερῆσαι, ἀντι πᾶθῃ, εὐτυχίαν καὶ χαρὰ;
 φθάνει, φθάνει, ἐδὲπλάγχθειν, δαίτυς μὴ μεταβολῆ,
 γιὰ τὴν ἄρηγ σου τοῦτε σοφρίσει παρὰ πολὺ.
 Κάμει πλέον μερχαπέτι, μὴν ἀφῆσαι τὸ κορμὶ
 νὰ ποθάνῃ εἰς τὰ πάθῃ μὴ τὸ κάμει, σφαῖρα, μὴ.

Τοῦ Ἰακουμάκη Λαμπαδαρίου.

Νὰ που πλεῖ ἄποφαζῶ
 τὸ εἶπῃς νὰ ἐγλαυδῆζω,
 ν’ ἀρῶμαι ἀπὸ τὰ ἔφτια,
 νὰ πηγαίνω σὲ σοχπέτι,
 καὶ σὺνὰ νὰ σερπανίζω,
 σὲ μετλήσια νὰ γυρῶ,
 σ’ ἔσοχαι, σὲ πρανιάδα,
 σὲ παγασιδέει, σὲ ζιμπαδέι,
 κη-ἔπου σάξια ταιριασμένα,
 εἰς τὴν μέσῃ νὰ κ’ ἐμένα,
 μὲ τραγούδια οὐδισμένα,
 σὲ μακάμι ἀρμωμένα,
 Καὶ τὰ μαῦρα πλεῖ ὄκα βγάλω,
 ἀνοικτόκαρδα θὰ βάλω
 καὶ στοχάζομαι καὶ ἄλλο,
 νὰ πηγαίνω καὶ τὸ μπύλλο,
 γιὰ τὴν δαύη κλεῖ ὁ νοὸς μου
 ἀπ’ αὐτοῦς τοὺς λογισμοῦς μου
 νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πρώτην σάτι,
 διὰ τὸν ἐχθρὸν τὴν σάξια κτλ.
 Ἦξῃς ἀουδοῦς Ἰψηλάντη (1778).

Ποὺ κοῦρεσπονδέντα τώρα;
 μάλιστα σ’ αὐτῇ τῇ χῶρα;
 Μόνον ἓνα γιδλ-γυεσάινι,
 καὶ αὐτὸ περὶ πηγαίνω,
 Ἐπληξῆ, ἀμὰν πλεῖα ὄστος
 ἀπ’ τὰ ἔφτια αὐτὸ τὸ ἔφιο κτλ.

Καὶ... τέλος πάντων:
 Ἰκουλλέρ ἀταίλδ γιμισῆ, μπουληποῦλ ὄγουγιε καλίμει
 Τρέξει τὸ ρωτῶ, μὲ λέγει ἔφιο δὲν λαλοῦμαι ἐμεῖς
 Νίτσου, εἰς μουρίν μελὴκ, νίτσου σοίλεμὲξ ὀλδούν;
 Χακικκὴτ, ὅσοι βαστοῦει, λέγει δ’ ἐφιο καταυτοῦ.

ΛΑΗΘΕΙΑΙ

* * * * * Ἐθέλων νὰ κολακεύσῃς τινὰ, ἂν δὲν ἐχῃς νὰ προσφέρῃς αὐτῷ χρυσοῦν νόμισμα, πρόσφερε αὐτῷ μετὰ θάρρους καὶ χαλκοῦν εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦτο εἶνε δεκτὸν πᾶν εἶδος νομίσματος, καὶ αὐτὰ ἀκόμῃ τὰ κίβδηλα.

* * * * * Ἰπάρχουσιν ἀνθρώποι ὧν τὰ μικρὰ πρῶτερῆματα εἰς οὐδὲν ἄλλο χρησιμεύουσιν ἢ εἰς τὸ νὰ καθιστῶσι καταφανέστερα τὰ μεγὰλα αὐτῶν ἐλαττώματα.

ΟΙΚΟΝΟΜΕΩ-Ω

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἡ θαυματουργὸς χῶρα, ἐνθα τὰ πάντα οἰκονομοῦνται. Ποσάκις τῆς ἡμέρας δὲν ἀντρεχί περίξ ἡμῶν ὁ μικρὸς οὗτος διάλογος:

— Λοιπὸν τὰ οἰκονομήσεις;
 — Ναί, ὄχι ὅμως καθὼς ἤθελα, ἀλλ’ ἐγίνε πάντα κάποια οἰκονομία.

— Ἄν, ἀφού τὸ πρᾶγμα οἰκονομήθῃ... ἔχει πάλι ὁ Θεός...

Τὸ οἰκονομέω-ῶ, ἀσυναίρετον ἢ συνρημένον, εἶναι λέξις καθαρῶς νεο-ἑλληνική. Καὶ καὶ μὲν ἐγεννήθη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι, εἶναι ὅμως ἀνάστημα καὶ θρέμμα τῆς νεωτέρας. Παρ’ ἡμῖν ἀνεπτύχθη καὶ ἐκτέθητο τὴν πλουσίαν ἐκείνην πρῶτα, ἥτις ἀσημέραι θύνει ἀβξούσα καὶ πλουσιονομένη. Παρὰ τῶν πτωχῶν γονέων ἔσχε ὡς μόνην κληρονομίαν τὸ: οἶκον ρέμω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἰδίας ἐπιμελείας, νοήμοσύνης καὶ δραστηριότητος ἐπολυπλασίασε τὸ τάλαντον καὶ ἐπέξε-

τεινε τὴν εὐφορίαν αὐτῆς ἐκ τοῦ οἴκου ἐπὶ σύμπαν τὸ ἑλληνικόν, αἴρουσα τὰς δυσχερεῖς—λίγου ἐδέησε νὰ εἶπω ἀμαρτίας—παντὸς Ἑλληνος πολίτου, διότι οὐδεὶς μὲν ἀνοικονόμητος.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐν Κωνσταντινουπόλει εἶχεν ἀπαγορευθῆ αὐστηρῶς εἰς τὰς ἐφημερίδας νὰ ποιήσωσι μνείαν τῆς ἀλώσεως τῆς Πλευνας, ἢ εἰδησις δὲ, κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κολωνίας», διεδόθη διὰ τοῦ ἐπομένου τρόπου: Ἑλλην τραπεζίτης, ἐν Παρισίοις παρεπιδημῶν, ἐτηλεγράφησε πρὸς τινα ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωμάτην: «Je vous annonce le fiancailles de Mlle Plevnice avec M. Camarrol». Καμάρως καλεῖται ὁ πιστὸς τραπεζίτης τοῦ Ἰγνάτιεφ ὡς γνωστὸς δὲ φίλος τῶν Ῥώσσιων ἐδέησε νὰ δανεῖσθαι τὸ ὄνομα του εἰς τὸν παράδοξον ἀρραβῶνα.

Τὴν διάσημον ἠθοποιὸν δεσποσύνην Μάρς ἐπεσκέφθη ποτὲ ἐργοστασιάρχης τις τοῦ Λυών, παρακαλῶν αὐτὴν νὰ τὸν καταστήσῃ εὐτυχὴ οὐχὶ ἄλλως, ἢ δεχομένη δῶρον 60 πήχεις λεπτοῦ καὶ βαρυτίμου μεταξωτοῦ ὑφάσματος κιτρινοχρόου. Ἡ ἠθοποιὸς τῷ παρετήρησεν ὅτι οὐδεμία κυρία ἀγαπᾷ τὸ κίτρινον χρῶμα καὶ ὅτι ἐπομένως ἦτο ἀδύνατον νὰ δεχθῆ τὴν προσφοράν του· ἐνδοῦσα τελευταίον εἰς τὰς ἐπιλημμένας ἰκεσίας του, ἔλαβε τὸ ὑφάσμα, καὶ παρέδωκεν αὐτὸ εἰς τὴν βράπτριάν της. Κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδίστασε καὶ αὐτὴ νὰ βάλῃ φόρεμα κιτρινοχρόου, μετ' ὀλίγον ὁμῶς ἐσκέφθη ὅτι εἰς τὴν δεσποσύνην Μάρς τὰ πάντα ἦσαν ἐπιτετραμμένα καὶ παρεσκεύασε τὸ φόρεμα μετ' ὅλης τῆς δυνατῆς κομψότητος. Τῇ ἐσπέρα ἔμελλε νὰ παρασταθῇ τὸ δράμα *Georgette imprénue* δοκιμάσασα δὲ ἡ Μάρς τὸ φόρεμα ἐσπευσε τεταραγμένη πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ θεάτρου καὶ τὸν παρεκάλει νὰ ἀναβάλλῃ τὸ δράμα τοῦτο, φοβουμένη μήπως συριχθῆ ὅτι ἠθέλησε νὰ φανῆ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς καναρίνιον. Νοήσας ὁ διευθυντὴς τὸ παιγνίδιον ἀπεκρίνατο μειδιῶν «δὲν φαίνεσθε καναρίνιον, ἀλλὰ τοπάκιον· ἐγὼ ἐγγυώμαι περὶ τῆς ἐπιτυχίας». Ἡ καλλιτέχνης παρουσιάζεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐπὶ πέντε λεπτὰ οἱ θεαταὶ κρατοῦσι τὰ δίσπρα, περιεργάζονται, ψιθυρίζουσι, τελευταίον ἐπικροτοῦσι μεγαλοφώνως λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· «ὀπόσον ὠραία στολή!» Τῇ ἐπαύριον αἱ πρῶται κυραὶ τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης ἐστειλαν παραγγελίας εἰς Λυών, ὃ δὲ ἐργοστασιάρχης «ἔκαμε τὴν τόχην του».

Χαρτοποιοὶς τις τῆς Νέας Ὑόρκης ἐφεῦρε «φακέλους ἐπιστολῶν ἀσφαλιστικούς», ὧν ἡ ὑπεροχὴ ἐπὶ τῶν ἄλλων φακέλων συνίσταται εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ δὲν δύναται ν' ἀνοιχθῆ κρυφίως χωρὶς ὁ φακέλλος νὰ προδώσῃ τὴν

διὰ τῶν χειρῶν τοῦ ἀδιακρίτου γενομένην ψηλάφησιν. Τὸ μέρος τοῦ φακέλλου ὅπερ κλείεται διὰ νὰ περιλάβῃ τὴν ἐπιστολὴν εἶνε θεβρεγμένον διὰ χημικῆς τινος σκευασίας, ἥτις εἰς τὴν ἐλαχίστην πρὸς ἀνοίγμα ἀπόπειραν, εἴτε δι' ὑγράσεως, εἴτε διὰ παντὸς ἄλλου μέσου τοιαύτου ὥστε νὰ μὴ σχισθῆ ἢ καταστραφῆ ὁ χάρτης, δεικνύει διὰ χαρακτῆρων ἀνεξαλείπτων τὰς καταγγελτικὰς ταύτας λέξεις: *Allerpi lo o-ppen* (Ἐπειράθησαν νὰ μὲ ἀνοίξωσι).

Γενομένης κατ' αὐτὰς συζητήσεως ἐν Νορδχάουζεν, γράφει ὁ «*Παρνασσός*», περὶ τῶν δηλητηριωδῶν οὐσιῶν καὶ ἰδίως τοῦ ἀρσενικοῦ ὅπερ περιέχουσι τὰ ἐν Γερμανίᾳ κατασκευαζόμενα ποικίλα χαρτὰ πρὸς διακόσμησιν τῶν τοίχων τῶν αἰθουσῶν καὶ δωματίων, ὃ φαρμακοποὶς Σούλτσι ἀνεκάλεισεν ὅτι νεωστὶ ἀλαχθέντων τῶν χαρτῶν τῆς ἐν Παίμαρ σωζομένης οἰκίας τοῦ Σχίλλερ, ἀνεκαλύφθη ὅτι τὰ πράσινα χαρτὰ τοῦ ἰδιαιτέρου γραφείου τοῦ διασήμου ποιητοῦ περιείχον ἰκανὴν ποσότητα ἀρσενικοῦ, εἰς οὗ τὴν ἐπενέργειαν πειρῶνται τινες σήμερον ν' ἀποδώσῃ τὸν πρόωρον καὶ αἰφνίδιον θάνατον τοῦ ὄγιστάτου ἄλλως Σχίλλερ, ὡς προελθόντα μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐκ δηλητηριάσεως.

Εἰς σατυρικὸν τι φύλλον τοῦ Βερολίνου ἐδημοσιεύθη ἐσχάτως ἡ ἐπομένη εἰκὼν ἐν θεωρεῖω ἀμφιθεάτρου φαίνεται Ἰωακείμ αὐτοκράτωρ μετ' ἐνδιαφέροντος βλέπων τὸν μέχρι θανάτου ἀγῶνα δύο ἀθλητῶν ἐν ἐτέρῳ δὲ θεωρεῖῳ φαίνεται σημερινὸς αὐτοκράτωρ, ἐπὶ ὄρου καθήμενος καὶ μετ' ἐνδιαφέροντος ἐπίσης θεώμενος τὴν ἀλληλοσφαγὴν *Julius* ἀνθρώπων.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Καθαρισμὸς τῶν σπόγγων.

Ὅπως καθαρισθῶσιν οἱ σπόγγοι πρέπει νὰ μείνωσιν ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας ἐντὸς ψυχροῦ ὕδατος, συχνότατα ἀνανεουμένου, τὴν δὲ τετάρτην ἡμέραν νὰ διαλυθῶσιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος 125 περίπου γραμμάρια ποτάσεως καὶ ν' ἀφελθῶσιν ἐν αὐτῷ ἐπὶ δώδεκα ἔτι ὥρας οἱ σπόγγοι ὅπως διαβραχῶσιν· ἀκολούθως τίθενται εἰς καθαρὸν καὶ δροσερὸν ὕδωρ, καὶ μετὰ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας καθίστανται λευκότετοι καὶ καθαρότατοι, ὡς νὰ ἐξῆλθον τότε τοῦ πυθμένου τῆς θαλάσσης.

Ἐχε τὰ πόδια σου ζεστὰ, τὴν κεφαλὴν σου κρύα νὰ μὴ φοβᾷσαι τὸ γιὰτρό, νὰ μὴ τον ἔχῃς χρεῖα. (Δημῶδες λόγιον).

ΠΑΡΟΡΑΜ. Σελ. 16 στήλ. β' στίχ. 49 ἀντὶ res ἀν. pas
" " " " " 50 " res " pas

ΑΘΗΝΑΙ—ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ, ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, 14.